

Partij	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
50 Plus	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
50PLUS-01	Jaarstukken	21	Kan het college toelichten in hoeverre het vergroten van de digitale dienstverlening met applicaties: JeContact en Verken uw idee (digitaal vooroverleg) al concrete resultaten heeft opgeleverd? Er wordt gesproken van vergroting dienstverlening. Is dat concreet meetbaar? (Pagina 21)	Het vergroten van de digitale dienstverlening met applicaties zoals JeContact en Verken uw idee is gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid en het gebruiksgemak voor initiatiefnemers. Per 1 december 2025 is JeContact Uitgebreid geactiveerd. Hiermee kunnen aanvragers de status van hun aanvraag inzien en eenvoudig berichten uitwisselen met de behandelende organisatie. Hoewel er nog geen gegevens beschikbaar zijn over het gebruik, is dit evident een verbetering van de dienstverlening, omdat deze functionaliteit voorheen ontbrak en direct inspeelt op een veelgehoorde behoefte. Met 'Verken uw idee' is het mogelijk om via het landelijke Omgevingsloket een digitaal vooroverleg te starten. In het verleden kwam het regelmatig voor dat initiatiefnemers die dit wilden, per abuis een vergunningaanvraag indienden. Deze functionaliteit biedt een extra en duidelijk kanaal richting Omgevingsloket Westland. Tot en met 8 juni 2026 is hiervan 50 keer gebruikgemaakt.
50PLUS-02	Jaarstukken	23	Er wordt gesproken van het voorkomen van onveilige of overlast gevende situaties bij bouwwerken. Er werd handhaven opgetreden. Kunt u toelichten wat deze controles concreet hebben opgeleverd en wanneer er nu daadwerkelijk is gehandhaafd? (Pagina 23)	De bouwinspecteurs van gemeente Westland houden toezicht op veilige uitvoering van bouw- en sloopwerkzaamheden, ter bescherming van omwonenden en passanten. Dit gebeurt op basis van de Landelijke Richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid, met vijf risiconiveaus afgestemd op de complexiteit van een project. In 2025 zijn 4.625 controles uitgevoerd, waaronder 680 intensieve controlemomenten bij de meest risicovolle bouwwerken en 133 locatiebezoeken in het kader van arbeidsmigrantenhuisvesting. Waar overtredingen werden vastgesteld, is handhavend opgetreden. Hiermee wordt de veiligheid rondom bouwplaatsen structureel geborgd.
50PLUS-03	Jaarstukken	30	In de stukken wordt benoemd dat er in 2025 660 woningen in het kader van de woningbouwprogrammering zijn gerealiseerd. Kunt u aangeven hoeveel van deze woningen daadwerkelijk naar Westlanders zijn gegaan? Is er eventueel ook na te gaan of deze woningen ook zijn gegaan naar senioren in de categorie van "doorstroming"? (Pagina 30)	Nieuwbouw van de corporatie In 2025 zijn door de woningcorporaties in totaal 87 huurcontracten afgesloten voor "sociale huurwoningen nieuwbouw". Van deze woningen is 21,8% verhuurd aan huishoudens van 55 jaar en ouder (19 woningen). Van de verhuurde woningen is 92,0% toegewezen aan woningzoekenden uit het Westland. Overige koop en huurwoningen nieuwbouw Gegevens over doorstroming bij niet-corporatiewoningen zijn niet beschikbaar. Wel is bekend dat via het woningzoekendenregister nieuwbouw meer dan 80% van de nieuwbouwwoningen is aangeboden aan Westlandse woningzoekenden. Of deze woningen ook daadwerkelijk door deze groep zijn gekocht, is niet vast te stellen op dit moment.
50PLUS-04	Jaarstukken	32	In december is de anterieure overeenkomst getekend tussen Arcade en Gemeente voor wat betreft het project Juliahof (voorheen de Tweede Berkenflat). Kunt u aangeven wanneer dit project nu daadwerkelijk zal worden opgeleverd? (Pagina 32)	De aanvraag voor de omgevingsvergunning is ingediend, maar het is nog niet aan te geven wanneer het project zal worden opgeleverd. Het moment van start bouw en dus ook de oplevering hangt onder meer af of er zienswijze worden ingediend dan wel beroep wordt ingesteld tegen de te verlenen vergunning.
50PLUS-05	Jaarstukken	45	In Monster en Wateringen heeft een "Flexflitser" gestaan. Er zijn 1966 verkeersboetes uitgedeeld. Kunt u in hoofdlijnen weergeven in wat voor mate (categorisch 10 kilometer te snel, 20 kilometer te snel gereden of zelfs nog sneller) er overtredingen gemaakt worden? (Pagina 45)	De gemeente beschikt niet over gegevens over de mate van snelheidsovertredingen. We hebben alleen inzicht in het totaal aantal opgelegde boetes, niet hoeveel km/u te hard is gereden.
50PLUS-06	Jaarstukken	47	Onder de vlag van de provincie Zuid-Holland is een gebiedsplan ZH-PLG opgesteld. De complexiteit van het Westlandse glastuinbouwgebied is hierin verwoord. Kunt u kort verwoorden wat dit inzicht Westland gaat opleveren? (Pagina 47)	Dat bij de partners in het traject van het ZH-PLG (en dat met name de Provincie en het Hoogheemraadschap van Delfland) in beeld is dat de gemeente Westland wel achter de doelen uit het ZH-PLG staat, maar dat voor het behalen van deze doelen fysiek ruimte noodzakelijk is. Ruimte die er in Westland nu niet is. En dat het creëren van die ruimte in Westland dusdanig complex is, in vergelijking met de rest van de provincie. Daarbij kost de ruimte substantieel meer geld (een m2 agrarische grond in Westland kost nu eenmaal veel meer dan een m2 agrarische grond in Midden-Delfland). Dit geld is bij de partners (PZH en HHD) niet beschikbaar. In plaats van inzetten op het realiseren van projecten zijn voor de gemeente Westland onderzoeksopdrachten opgesteld om te kijken hoe bepaalde doelen (en mogelijk projecten) wel gehaald en gerealiseerd kunnen worden al dan niet met bijdragen van overheden. Het daadwerkelijk uitvoeren van de onderzoeksopdrachten is afhankelijk van een definitief (financierings) besluit van Provinciale Staten.
50PLUS-07	Jaarstukken	48	Met behulp van het transformatiefonds hielpen wij ondernemers te verhuizen naar het kernwinkelgebied. Ook is het fonds gebruikt voor startende ondernemers een kans te geven zich te vestigen in een dorpskern. Zou u deze cijfers kunnen concretiseren? (Pagina 48)	In 2025 zijn 5 transformaties gesubsidieerd. Het gaat om 3 startende ondernemingen en 2 verplaatsingen van buiten het kernwinkelgebied naar het centrum. Verdeeld over de kernen Naaldwijk, 's-Gravenzande en Poeldijk.
50PLUS-08	Jaarstukken	50	Voor Solar Carports stelden wij een gemeentelijk uitnodigingskader op. Kunt u concreet aangeven wat dit heeft opgeleverd of nog op zou moeten leveren? (Pagina 50)	Het uitnodigingskader voor solar carports heeft ervoor gezorgd dat initiatieven getoetst kunnen worden aan de door gemeente Westland gestelde kaders. Hierdoor heeft de gemeente invloed op het behouden van de ruimtelijke kwaliteit in het Westland. Tegelijkertijd heeft de gemeente zelf duidelijkheid onder welke omstandigheden een vergunning voor een solar carport verleend kan worden. Als voorbeeld van een vergunde carport kan de realisatie op Honderdland worden genoemd. Een voorbeeld waarbij het beleidskader juist heeft geleid tot een weigering, betreft de aanvraag op het parkeerterrein van Valk. Dit initiatief was strijdig met het kader, dat mede is opgesteld om de ruimtelijke kwaliteit van Westland te waarborgen, en is daarom niet vergund.

50PLUS-09	Jaarstukken	68	Landelijk nam het aantal jongeren met jeugdhulp, met name ambulante hulpvormen de afgelopen jaren sterk toe. Op zichzelf opzienbarend, gezien het aantal jongeren sterk terugloopt. Is hier onderzoek naar gedaan? Zo ja, wat zijn dan de oorzaken en oplossingen die hiertegenover staan? (Pagina 68)	De afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan door o.a. CBS, SCP, NJi, RIVM en de Jeugdautoriteit. De trend die u beschrijft onderschrijven we: meer jongeren krijgen jeugdhulp, vooral ambulante hulp, terwijl de omvang van de jeugdpopulatie juist daalt. Het aandeel jongeren met jeugdhulp steeg van ca. 3,7% rond 2000 naar ruim 14% in 2024. In absolute aantallen: ongeveer 480.000 jongeren (ca. 1 op 7) ontvangt jeugdhulp. De groei zit bijna volledig in jeugdhulp zonder verblijf (ambulant). Residentiële zorg en jeugdbescherming nemen juist af. De oorzaak is niet eenduidig. Het gaat om een combinatie van maatschappelijke, institutionele en inhoudelijke factoren. Er is geen simpele oplossing voor bovengenoemde oorzaken. Onderzoek wijst op een noodzakelijke systeemverandering. Kortom, de groei van jeugdhulp (vooral ambulant) komt niet door één factor, maar door een samenspel van meer zichtbare mentale problemen, maatschappelijke druk, lagere toegangsdrempels en systeemprykkels.
50PLUS-10	Jaarstukken	70, 71	Ale gemeente hebben wij ons ingezet op het ondersteunen van inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt door middel van maatwerkbegeleiding, activeringstrajecten en het stimuleren van maatschappelijke participatie. Is aan te geven wat dit daadwerkelijk heeft opgeleverd en dit afgezet tegen de investeringen die hier tegenover hebben gestaan? (Pagina 70,71)	In de afgelopen periode zijn 213 inwoners begeleid. Dit heeft geleid tot aantoonbare resultaten: •Verbetering van de zelfredzaamheid gemiddeld 6–20% op alle leefgebieden; •Stijging op de participatieladder van 1,71 naar 2,88 (+68%), oftewel van isolement naar deelname aan activiteiten. Deze resultaten laten zien dat de inzet effectief is in het doorbreken van sociaal isolement en het vergroten van deelname aan de samenleving als noodzakelijke stap richting (eventuele) toeleiding naar werk. Deze resultaten zijn gerealiseerd met 2,78 fte en een beperkt maatwerkbudget. Gegeven de resultaten en de aankomende wettelijke verplichting kan worden geconcludeerd dat met relatief beperkte middelen substantiële meerwaarde en maatschappelijke opbrengsten zijn gerealiseerd.
50PLUS-11	Jaarstukken	72	De wettelijke eigen bijdrage voor ontheemde Oekraïners is uitgevoerd. Wat is dit concreet en wat heeft dit opgeleverd? (Pagina 72)	Op basis van de Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (RooO) zijn ontheemden met inkomen verplicht om door middel van een eigen financiële bijdrage bij te dragen aan hun opvang, de "eigen bijdrage". Deze eigen bijdrage wordt geïnd door de gemeente en vervolgens afgedragen aan het Rijk. De "eigen bijdrage" geldt alleen voor de ontheemden in de gemeentelijke opvang. Over 2025 is €374.600 aan eigen bijdrage geïnd.
50PLUS-12	Jaarstukken	73	In 2025 hebben wij geen Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)-aanvragenhoeven indienen, omdat alle schuldregelingen minnelijk zijn geregeld. Houdt dit in dat de gemeente Westland hier zelf geen inzet op heeft gepleegd of dat wij intern dit hebben opgelost? Zo ja, wat is er dan daadwerkelijk gedaan (Pagina 73)	In een minnelijke schuldregeling zet de Gemeente zelf de regeling op en bemiddelt met de schuldeisers. Wanneer alle schuldeisers akkoord zijn dan is een wettelijk traject (WSNP) overbodig.
50PLUS-13	Jaarstukken	75	Binnen de schuldhulpverlening hebben wij gedupeerden van de toeslagenaffaire ondersteund. Hierbij is maatwerk geboden, in afstemming met landelijke en lokale regelingen en met aandacht voor herstel, stabiliteit en het voorkomen van nieuwe schulden? Is dit in aantallen en cijfers te concretiseren? (Pagina 75)	In 2025 zijn er 25 nieuwe plan van aanpakken gemaakt samen met de gedupeerden. Hiernaast zijn 39 aanvullende plan van aanpakken opgesteld. Totaal zijn er 64 gedupeerden ondersteund in 2025. De kosten hiervoor worden geheel vergoed door het Rijk via de SPUK.
50PLUS-14	Jaarstukken	78	De inburgering van statushouders startte bij de binnenkomst in de opvanglocatie Carlton en verliep volgens de Wet Inburgering. In 2025 sloten wij het jaar af met en achterstand van 42 in de plaatsing van statushouders. Omdat zij verbleven in een opvangcentrum voor asielzoekers konden wij voor deze personen nog geen inburgeringstraject inzetten. Is dit omdat inburgering pas kan bij het bereiken van de “gradatie” statushouder? Waar verbleven deze 42 asielzoekers zich op dat moment? (Pagina 78)	Inburgering kan pas worden ingezet wanneer de statushouder verblijft in zijn/haar nieuwe gemeente (de zogenaamde gemeente van koppeling). Wanneer een statushouder nog in een asielzoekerscentrum (AZC) verblijft kan hij/zij dus nog niet starten met inburgering. Deze statushouders verbleven in verschillende AZC's in Nederland.
50PLUS-15	Jaarstukken	99	Over de hele lijn is een dalende trend te zien van het aantal aantoonbare in Westland geregistreerde delicten. Is onderzoek gedaan naar de oorzaken voor deze dalende trends? (Pagina 99 e.v.)	Nee.
50PLUS-16	Jaarstukken	99	Een aantal cijfers van criminele feiten die wij voorheen opnamen zijn niet meer terug te vinden in deze Jaarrekening? Ook zijn cijfers van stijgende vormen van criminaliteit (internet-oplichting e.d.) niet in dit document opgenomen. Is hiervoor een reden aan te geven? (Pagina 99 e.v.)	Het klopt dat de indicator voor winkeldiefstallen abusievelijk niet zijn opgenomen in de Jaarstukken. U vindt deze indicator in bijlage 50PLUS-16. De CBS-cijfers zijn in de open bronnen terug te vinden. Daarnaast worden de politiecijfers periodiek besproken zodat waar nodig ingezet kan worden op (negatieve) afwijkingen.
50PLUS-17	Jaarstukken	111	Samen met onder andere gezondheid en welzijn stimuleerden we sport en bewegen met gerichte interventies, ook voor kwetsbare doelgroepen. Wat wordt verstaan onder kwetsbare doelgroepen? Verstaan wij “ouderen” ook onder een kwetsbare doelgroep en wat doen wij specifiek voor deze doelgroep? (Pagina 111)	Kwetsbare doelgroepen zijn o.a. senioren, mensen met een beperking of met verhoogd risico op gezondheidsproblemen. Specifiek voor senioren worden veel activiteiten georganiseerd in samenwerking met verenigingen en welzijnswerk. Een aantal van deze activiteiten zijn: Valpreventie cursussen (Westland Blijft Staan), de Nationale Wandeluitdaging, Sociaal Vitaal en Beweegclubs voor senioren zoals de Vitalityclub en Oldstars.

50PLUS-18	Jaarstukken	112	We verminderen onderwijsachterstanden in de voorschoolse periode door voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE) te faciliteren en samenwerking in de keten te stimuleren. Kan dit in concrete aantallen en percentages worden weergegeven? (Pagina 112)	Er zijn concrete cijfers beschikbaar over het aantal kinderen dat een indicatie voor voorschoolse educatie heeft van de JGZ en hoeveel er hiervan naar aanbod gaan. In kwartaal 4 van 2025 ging dit om 321 geïndiceerde peuters van 2 - 4 jaar waarvan er 217 zijn bereikt. Dit is een percentage van 68%. Redenen voor non-bereik lopen uiteen en zijn niet altijd bekend. Cijfers over het resultaat van de voorschool bestaan niet. Wel wordt onderzocht of er een resultatenmonitor kan worden geïmplementeerd die hier meer inzicht in moet geven. Vroegschool (4 – 6 jaar) betreft een verantwoordelijkheid van het primair onderwijs. Hierover zijn bij de gemeente geen data bekend.
50PLUS-19	Jaarstukken	129	We verwijderden meer dan 10.000m2 verharding. Dat is een gigantisch oppervlak. Is het mogelijk hier iets concreter over te zijn? Waar hebben wij deze verharding verwijderd en op wat voor soort manier? (Pagina 129)	De verharding is verwijderd in woonwijken en heeft plaats gemaakt voor groen. In de kern Ter Heijde zijn meer dan 20 groenvakken aangelegd. In de wijken Vreeburgh in 's-Gravenzande en Grote Geest en Molenwijk in Monster zijn ook een groot aantal groenvakken aangelegd. Door tegels te vervangen door groen kan regenwater beter in de bodem infiltreren, waardoor wateroverlast afneemt, terwijl planten en bomen door schaduw en verdamping hittestress verminderen en tegelijkertijd voedsel en leefruimte bieden aan insecten, vogels en andere dieren, wat de biodiversiteit vergroot.
50PLUS-20	Jaarstukken	135	We werkten aan een nieuw beleidsplan Riolering. Klimaatadaptatie speelt hier een belangrijke rol in. Landelijk gezien is vervanging van Riolering een topprioriteit. Riolering is sterk verouderd en er zijn forse uitgaven te verwachten in de toekomst. Wat betekent dit voor Westland? (Pagina 135)	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CDA	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
CDA-01	1e afwijkingenrapportage 2026	9	Eerder wordt gesteld dat incidentele mutaties worden gedekt uit de algemene reserve (pagina 7), maar bij de omgevingswet wordt gesteld dat incidentele posten in 2026 kunnen worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Omgevingswet. Waarom wordt dit dan niet onttrokken aan de algemene reserve?	De eerder aangebrachte reserves ten behoeve van Omgevingswet zijn nog niet volledig benut en zullen we in 2026 en deels 2027 inzetten. Omdat deze bestemmingsreserves specifiek gevormd zijn ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet, worden deze bestemmingsreserves aangewend.
CDA-02	1e afwijkingenrapportage 2026	16	Heeft de latere verwerving van gronden op de Flora Campus gevolgen voor de lasten in de begroting 2026? Dit zien wij niet direct terug in de stukken.	De actuele planning van de verwerving van gronden op de Flora Campus is verwerkt in het MPG 2026 en de bijbehorende begrotingswijziging. Met de begrotingswijziging worden de actuele lasten en baten in 2026 verwerkt. Overigens zijn, op de parkeerterreinen rond het WHC en de overdracht van enkele stukken weg van de provincie na, alle noodzakelijke gronden verworven.
CDA-03	1e afwijkingenrapportage 2026	16	Waardoor wordt de onttrekking van 483k aan de VORM subsidie veroorzaakt?	Dit betreft de toegekende voorschotten en uitbetaalde VORM-subsidies.
CDA-04	1e afwijkingenrapportage 2026	26	Sinds wanneer is er hard piket ingesteld?	Voor een aantal sleutelfuncties bestaat al enkele jaren hard piket. Sinds januari 2026 is dit aantal verder uitgebreid.
CDA-05	1e afwijkingenrapportage 2026	33	De begrote kosten voor het product afvalinzameling worden structureel met 1,4 miljoen verhoogd, welke bestaat uit een toename van de kosten voor inzameling en verwerking van afval ad. 1,2 miljoen. Het betekent niet dat de daadwerkelijke kosten voor dienstverlening met 1,2 miljoen stijgen. Kan dit nader worden uitgelegd, wat betekent dit dan wel?	Deels betreft dit een administratieve correctie in de begroting (EUR 0,5 miljoen) zoals toegelicht in de rapportage. De begroting 2026 was gebaseerd op de uitgangspositie van Q2 2025, die te laag is gebleken. De daadwerkelijke kostenstijging in 2026 ten opzichte van 2025 bedraagt EUR 0,7 miljoen en bestaat uit een stijging van het aantal woonaansluitingen, prijsindexatie en een verhoging van de CO2-heffing.
CDA-06	1e afwijkingenrapportage 2026	35	Waarom wordt dit in de 1e afwijkingenrapportage vermeld, immers is bij het opstellen van de begroting 2026 reeds duidelijk dat die 8% areaaluitbreiding eraan komt? Concrete vraag: Waardoor wordt het structureel nadeel van 635k op dit moment veroorzaakt?	Tijdens de vaststelling van de begroting van 2026 was nog niet duidelijk dat met welk percentage het areaal zou toenemen. Dit vanwege onvoldoende inzicht in de overdracht van diverse projecten. In 2025 is dan ook besloten om de areaaluitbreiding in de eerste actualisatie te melden, wanneer er wel zicht was op de overdracht en omvang van deze projecten. Voor 2027 en verder is er een beter inzicht in de areaaluitbreidingen en is die opgegeven voor de begroting.
CDA-07	Jaarstukken	12	Welk transformatiefonds wordt bedoeld?	De Subsidie Transformatiefonds Westland. Een subsidie die bedoeld is om ondernemers aan te moedigen hun onderneming te verplaatsen naar het centrum van de Westlandse kernen. Hier vindt u de info over het transformatiefonds (zie ook vraag 50plus7): https://www.gemeentewestland.nl/aanvragen-en-regelen/ondernemen-en-arbeidsmigratie/subsidies/subsidie-transformatiefonds-westland .
CDA-08	Jaarstukken	14	De algemene reserve nam van 2022-2025 ongeveer 12,5% af, waarvan de grootste afname tussen 2024 en 2025. Wat is daar de belangrijkste oorzaak van?	De algemene reserve is in de periode 2022–2024 relatief stabiel gebleven. Voor een toelichting op de afname in de periode 2024–2025 verwijzen wij u naar de tabel op pagina 267, waarin het verloop van de algemene reserve gedurende het boekjaar is weergegeven. De grootste mutatie hierin betreft de wijziging als gevolg van het raadsbesluit over de verhuizing van de WOS.
CDA-09	Jaarstukken	16	De woonlasten bevinden zich boven het landelijk gemiddelde: 12% meer dan landelijk in 2024 en 8,8% meer in 2025; op welk onderdeel van de gemeentelijke lasten is de afwijking voor burgers het grootst?	In 2024 bedragen de gemiddelde woonlasten in de gemeente Westland € 1.054,-. Het landelijk gemiddelde was € 994,-. In 2025 bedragen de gemiddelde woonlasten in de gemeente Westland € 1.081,-. Het landelijk gemiddelde was € 1.053,-. De afwijking in beide jaren is het grootst op de rioolheffing.
CDA-10	Jaarstukken	25	Waarom wordt de 'verordening functiewijziging niet-tuinbouwfuncties in het glastuinbouwgebied van Westland' (ook wel bekend als 'Compensatiefonds') niet vermeld bij de relevante regelgeving? Idem op pagina 40.	De lijsten zijn niet uitputtend. Genoemde verordening is een verordening ter uitvoering van het Omgevingsplan Westland.

CDA-11	Jaarstukken	37	660 opgeleverde woningen in 2025 waarvan 43 sociale huurwoningen. Dat is 6,5% van het totaal; welk effect heeft dat op het gemiddelde? Hoe wordt het voorgeschreven gemiddelde van 30% behaald?	Dit heeft geen direct effect. De aantallen per jaar kunnen variëren, afhankelijk of woningen net in december of januari worden opgeleverd. In dit geval zijn bijvoorbeeld 104 sociale huurwoningen bij ONW iets vertraagd in januari 2026 opgeleverd in plaats van december 2025. Daarmee wordt het percentage in 2025 20% in plaats van 6%. Er moet niet op jaarbasis, maar naar het langjarig gemiddelde gekeken worden. De woningbouwprogrammering voor het langjarig gemiddelde de komende jaren is circa 800 woningen per jaar, waarvan circa 250 sociale huur. (ruim 30%).
CDA-12	Jaarstukken	61	Er is een nadelige lastenost van 242k als ook een voordelige batenpost van 242k. Wat zegt deze post over de ontwikkeling van het aantal winkeliers dat is aangesloten bij de BIZ'en?	Dat zegt niets over de ontwikkeling van het aantal winkeliers dat is aangesloten bij de BIZ'en. De BIZ'en zijn kostenneutraal. Dit betekent dat de ontvangen BIZ-bijdrage voor 100% wordt overgemaakt aan de BIZ'en.
CDA-13	Jaarstukken	62	Met hoeveel is de rijksuitkering voor de aanpak isolatie in 2025 opgehoogd en dient het niet gebruikte bedrag uiteindelijk te worden terugbetaald?	Met de derde tranche is de SPUK Lokale Aanpak Isolatie opgehoogd met 2,1 miljoen. Als de beoogde prestatie niet wordt behaald moeten de middelen deels worden terugbetaald aan het rijk.
CDA-14	Jaarstukken	81	Er werden 9.535 bsn uitgegeven aan niet-ingezetenen: Hoe wordt bijgehouden welk aantal zich weer uitschrijft en hoe vindt controle daarop plaats naast de adresonderzoeken?	Voor de registratie van niet-ingezetenen (RNI) wordt bij de inschrijving een verblijfsadres geregistreerd. Dat is niet wettelijk verplicht. Personen die zijn ingeschreven in de RNI kunnen zelf digitaal hun verblijfsadres actueel houden. Vanuit de gemeente wordt er niet uitgeschreven (geen wettelijke verplichting) en wordt niet actief gecontroleerd. Wel vindt er 3 x per jaar een onderzoek plaats op verblijfsadressen op basis van informatie van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens.
CDA-15	Jaarstukken	96	Hoe kan het dat verstrekte leningen als debiteuren zijn aangemerkt? Is dat gebruikelijk?	In dit geval betreft het door de gemeente verstrekte leningen aan gevestigde ondernemers in het kader van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz), waarbij een terugbetalingsverplichting geldt. Conform de geldende verslaggevingsregels (BBV) worden deze leningen onder de uitzettingen als overige vorderingen (debiteuren) op de balans opgenomen. Dit is een gebruikelijke werkwijze binnen gemeenten. De vraag verwijst naar een toelichting over de voorziening dubieuze debiteuren. Een deel van de vorderingen wordt op grond van de verslaggevingsregels voorzien voor oninbaarheid, omdat het risico op oninbaarheid ook bij dit soort uitzettingen zich voordoet.
CDA-16	Jaarstukken	99	In 2025 zijn 52 controle's uitgevoerd t.b.v. de veiligheid; wat voor controles zijn dat?	Dit zijn integrale controles gericht op ondermijnende criminaliteit onder regie van het Westlands Controle Team Hierbij zijn meerdere disciplines betrokken, intern en waar nodig ook externe partners.
CDA-17	Jaarstukken	104	Waarom wordt op de ene plek vergeleken met Nederland en op andere plekken met Zuid-Holland?	De tabellen zijn ontleend aan de website Waarstaatjegemeente.nl. Deze site kiest de referentiewaarde (landelijk of provinciaal) op basis van het type onderwerp. Onderwerpen met een sterk bovenlokaal of landelijk beleid worden vergeleken met het landelijk gemiddelde. Onderwerpen die regionaal of cultureel bepaald zijn, worden vergeleken met de provincie.
CDA-18	Jaarstukken	105	Zijn er verklaringen te geven voor de stijgende diefstal cijfers in Westland?	Nee. De ontwikkeling is bekend en heeft de aandacht.
CDA-19	Jaarstukken	134	We ruimden bovengronds de graven; wordt daarmee bedoeld dat de overledenen achterbleven en alleen de steen en andere grafbedekking werd verwijderd?	Ja, dat is wat met bovengronds ruimen wordt bedoeld. Ondergronds ruimen vindt pas plaats nadat een heel grafveld (na afloop van mogelijk verschillende grafrusttermijnen) bovengronds geruimd is.
CDA-20	Jaarstukken	138	In Westland produceren we structureel meer huishoudelijk afval dan het landelijk gemiddelde, in 2020 was dat 22,8%, in 2021 was dat 19,5%, in 2022 zakte dat terug tot 9,15%, in 2023 steeg dat naar 22,3% en in 2024 was de afwijking 25,7% meer restafval dan het landelijk gemiddelde; klopt deze interpretatie?	De interpretatie klopt, met een belangrijke nuance. De dip in het restafval in 2022 komt doordat PBD toen apart werd ingezameld en de ophaalfrequentie van restafval lager lag, waardoor inwoners 'gestimuleerd' werden om meer te scheiden. In de jaren daarna is PBD toegevoegd aan het restafval (met nascheiding achteraf) en is de ophaalfrequentie verhoogd. Beide factoren zorgen ervoor dat het geregistreerde restafval hoger uitvalt. Voor een goede vergelijking tussen de jaren is het daarom belangrijk deze wijzigingen mee te nemen.
CDA-21	Jaarstukken	176	Hoe moeten we de tabel lezen? Wat is de werkelijke nulmeting en wat wordt met prognose 2025 bedoeld nu ook al een kolom 2025 is opgenomen?	De prestatie-indicatoren zijn ingevoerd met ingang van het begrotingsjaar 2017. Dat jaar geldt ook als nulmeting. In kolom 2025 wordt de realisatie getoond. In kolom Prognose 2025 wordt de prognose getoond, zoals ook in de begroting was opgenomen.
CDA-22	Jaarstukken	176	Waarom is de afhandeling bezwaren zo sterk afwijkend van de nulmeting?	Voor 2025 was de prognose dat voor 1 oktober 80% van de bezwaren wordt afgedaan (nulmeting 65%). Het werkelijke percentage was 57%. De vertraging in de afhandeling van de bezwaren gedurende 2025 is ontstaan door de implementatie van een nieuw belastingsysteem. In het laatste kwartaal is dit hersteld. De prognose voor 31 december was 98% (nulmeting 86%). Er is 99% gerealiseerd.
CDA-23	Jaarstukken	228	Kunnen wij een uitsplitsing krijgen van de acceptabele fouten met een totaalbedrag van 9,1 miljoen op een diepgaander niveau dan op pagina 317 dat 7,6 mln betrekking heeft op overschrijding van programma's en 1,5 mln <u>betrekking heeft op overschrijding van de investeringsbudgetten?</u>	Zie bijlage CDA-23.
CDA-24	Jaarstukken	228	Waarom is de concessieopdracht van het Carlton Hotel niet Europees aanbesteed?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CDA-25	Jaarstukken	229	Graag ontvangen wij een uitsplitsing van de onrechtmatigheden van een totaal van 2,6 miljoen naast het Carlton Hotel.	Er is voornamelijk sprake van overschrijding van contractwaarden. Op pagina 228/229 is een nadere toelichting gegeven.
CDA-26	Jaarstukken	239	Hoeveel woningen zijn er geamoveerd uit de tuinbouwgebieden met het verstrekte bedrag aan VORM-subsidie?	In 2025 zijn 10 woningen gesloopt met toepassing van de VORM-regeling. Daarnaast zijn er nog 4 aanvragen toegekend, waarbij de woningen in de loop van 2026 gesloopt zullen gaan worden.
CDA-27	Jaarstukken	239	Wat is er gesubsidieerd voor het bedrag van € 83.443 voor "subsidieregeling transformatiefonds"?	Zie antwoord 50Plus -07

CDA-28	Jaarstukken	254	Wat is het verhaal achter de boeterente van een BNG-lening? Waarom is een lening vervroegd afgelost in het verleden?	In 2013 heeft een zogenoemde renteconversie plaatsgevonden. Hierbij is een aantal destijds oude, hoogrentende leningen omgezet in één nieuwe lening. De gemeente heeft hiervoor een boete rente aan de BNG betaald. In lijn met verantwoordingsrichtlijnen is deze boeterente destijds niet ineens als last genomen maar is deze op de balans geactiveerd. Op deze post wordt jaarlijks afgeschreven.
CDA-29	Jaarstukken	255	Onder de onderste tabel staat dat er geen desinvesteringen hebben plaatsgevonden. Toch staat er een bedrag van 1.416 bij desinvesteringen in de tabel van gronden en terreinen. Op pagina 256 is zichtbaar dat dit betrekking heeft op de Uitbreiding Sportpark de Lier en staat dat dit een bijdrage van derde betreft. Staat het bedrag in de tabel op pagina 255 dan niet in de verkeerde kolom? Daar is immers ook een kolom 'Bijdragen van derden'	Er hebben geen desinvesteringen plaatsgevonden. Het bedrag van € 1.416 is een afwaardering. De aangekochte grond bij sportpark De Lier is conform de regelgeving van BBV afgewaardeerd naar de marktwaarde van maatschappelijke voorzieningen voor gebouwde en ongebouwde grond. De kolom desinvestering is een combinatie van afwaardering en desinvesteringen.
CDA-30	Jaarstukken	283	Het opgenomen overzicht is onleesbaar; kan dat separaat leesbaar worden verstrekt?	Zie bijlage CDA-30. Dit overzicht is sluit aan op het overzicht in de door de accountant gewaarmerkte versie van de Jaarstukken 2025.
CU-SGP	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
CU-SGP-01	Jaarstukken	5	Is met het hoge positieve resultaat de verhoging van de onroerende zaakbelasting achteraf niet onnodig geweest?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-02	Jaarstukken	5	Er staat accountverslagen; wordt bedoeld controleverklaringen of auditrapporten?	Hiermee wordt bedoeld de accountantsverslagen (de naam die de accountant zelf heeft gegeven aan zijn rapportages). De controleverklaring is een separate, formele verklaring van de accountant bij de jaarrekening
CU-SGP-03	Jaarstukken	5	Blokje vennootschapsbelasting: hoe groot was het financieel voordeel voor Westland van de schikking met de Belastingdienst en uitspraak Hoge Raad?	Het voordeel voor de gemeente Westland als gevolg van de schikking met de Belastingdienst bedraagt € 1.651.196. Het geraamde voordeel op basis van de uitspraak van de Hoge Raad bedraagt € 179.235. De uitspraak van de Hoge Raad ziet op de terug te ontvangen belastingrente.
CU-SGP-04	Jaarstukken	7	Wanneer wordt dit aan de Raad voorgelegd? Er wordt beweerd dat sprake is van een toekomstbestendig en duurzaam afvalsysteem. Is dat aangetoond?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-05	Jaarstukken	14	Bij de begroting werd nog voorzien in € 440 miljoen aan leningen eind 2025, terwijl dit er in werkelijkheid 327 mln. is. a. is zo'n groot verschil gebruikelijk? Op blz. 213 wordt het verschil uitgelegd, het komt o.a. voor € 50 miljoen door minder investeringen. b: welke geplande investeringen zijn achterwege gebleven? Worden deze alsnog gedaan?	Dat schuldontwikkeling achterblijft bij verwachtingen is een beeld dat in gemeenteland niet ongebruikelijk is. Soms is dat een beperkt verschil en soms een verschil van een grotere orde. Voor wat betreft de achtergebleven investeringen, verwijzen wij u naar de tabel in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, pagina 200. De verwachting is dat deze alsnog worden uitgevoerd.
CU-SGP-06	Jaarstukken	17	Rechtmatigheid: Waarom is het bedrag aan onrechtmatigheid (het niet voldoen aan wet- en regelgeving) van € 18,7 miljoen zo hoog? Wat gaat het college hieraan doen?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-07	Jaarstukken	17	Rechtmatigheid: Waarom is de raad gedurende 2025 niet eerder geïnformeerd dat deze grens zou worden overschreden en op welk moment werd dit risico binnen de organisatie bekend?	Bij het opstellen van de jaarstukken wordt definitief wat de hoogte van de verantwoordingsgrens is. Daarnaast voert de organisatie gedurende het jaar controles uit die bij onrechtmatigheid mogelijk hersteld kunnen worden. Een deel van de onrechtmatigheid is ook beschreven in de jaarrekening 2024 en kent een doorloop naar 2025. De grootste post betreft het Carlton hotel.
CU-SGP-08	Jaarstukken	41	De gerealiseerde kosten gebiedsontwikkeling zijn € 5.3 miljoen lager dan begroot waardoor een positief resultaat ontstaat. Deze kosten worden in 2026 alsnog gemaakt. Staan hier in 2026 voldoende opbrengsten tegenover of ontstaat dan een verlies?	Op pagina 42 van de jaarrekening staat ook een nadeel van de mutatie op de boekwaarde, waardoor het saldo in 2025 neutraal is. Ook in 2026 zal dit naar verwachting saldoneutraal zijn.
CU-SGP-09	Jaarstukken	45	Wanneer verwacht het college de OV-agenda aan de raad te kunnen voorleggen?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-10	Jaarstukken	50	Hoeveel van de geplande 3300 woningen met een lage WOZ-waarde worden naar verwachting in 2026 geïsoleerd, in welke kernen? En hoeveel in 2027, in welke kernen?	Slecht geïsoleerde woningen bevinden zich in alle kernen, met name rond de centra en de uitvalswegen. We streven naar 500 woningen in 2026 en verwachten in 2027 voor 800 woningen subsidie te verstrekken.
CU-SGP-11	Jaarstukken	58	Wat doet de gemeente samen met werkgevers om Westland aantrekkelijker te maken voor arbeidsmigranten, in het licht van de trend dat de bereidheid van hen om in Westland te werken daalt?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-12	Jaarstukken	61	De cijfers geven aan dat er aanzienlijk minder is geïnvesteerd in energietransitie dan begroot. Wat is daarvan de reden?	Dit heeft een administratieve oorzaak. Het grootste deel betrof een herschikking van beschikbare SPUK CDOKE middelen. Tijdens de 2e Afwijkingenrapportage zijn abusievelijk de kosten en baten opgehoogd in plaats van verlaagd. Dit leidt aan de lasten en aan de baten kant tot een aanzienlijke afwijking.
CU-SGP-13	Jaarstukken	62	Floraontwikkeling: Kosten zijn veel lager dan begroot en worden later gemaakt. Is het college onrealistisch geweest in de verwachtingen?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.

CU-SGP-14	Jaarstukken	par. 2,6	We hebben maatregelen/activiteiten gemist ten behoeve van bescherming tegen cybercriminaliteit. Welke maatregelen/activiteiten zijn in 2025 daarvoor genomen/gedaan?	De gemeente neemt zowel technische als organisatorische maatregelen om de (persoons)gegevens van de inwoners, ondernemers en medewerkers in het gemeentelijke computernetwerk te beschermen. In 2025 is de expositie over digitale weerbaarheid die in 2024 in de Westlandse bibliotheken te zien was, beschikbaar gesteld aan de ISW scholengroep. Zo is de expositie aan de leerlingen van de verschillende scholen onder de aandacht gebracht. In de Westlandse veiligheidskrant die na de zomer huis-aan-huis verspreid is, is een artikel gepubliceerd over cybercriminaliteit. Hierin werd uitgelegd hoe mensen zich hiertegen kunnen beschermen.
CU-SGP-15	Jaarstukken	par. 2.8	Wanneer verwacht het college een integraal plan voor het Verdigebied in Naaldwijk aan de raad voor te leggen?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-16	Jaarstukken	138	Prestatie-indicator afval: De prestatie-indicator afval laat zien dat het huishoudelijk afval in Westland in 2023 en 2024 weer stijgt, ook boven het gemiddelde in Nederland. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve trend te keren?	In december 2025 en januari 2026 is uw raad meegenomen in het voorgenomen beleidstraject. Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van dit traject, inclusief de bijbehorende planning. Binnen dit beleidstraject worden concrete maatregelen uitgewerkt die gericht zijn op het verminderen van de hoeveelheid restafval en het verder bevorderen van afvalscheiding. Uw raad wordt hierover op een later moment nader geïnformeerd.
CU-SGP-17	Jaarstukken	147	Had de dotatie aan de voorziening wethouderspensioenen niet eerder kunnen worden voorzien?	Wij ontvangen de APPA-circulaire vanuit het rijk (dit zijn circulaires die wij vanuit het rijk ontvangen met betrekking tot de rechtspositie van politieke ambtsdragers) doorgaans in december. In deze circulaire staat de 25-jaarsrente die wij moeten hanteren voor de berekening van de voorziening wethouderspensioenen. Het is op dat moment niet meer mogelijk om de nieuw berekende storting of onttrekking aan de voorziening te verwerken in de 2e Afwijkingenrapportage. Daarnaast heeft de Commissie BBV begin december 2025 een stellige uitspraak gepubliceerd v.w.b. de hoogte van de voorziening in relatie tot de overdracht naar het ABP in 2028. Deze stellige uitspraak is verwerkt in de berekening van de voorziening waarbij de dekkingsgraad 2025 van het ABP is aangehouden.
CU-SGP-18	Jaarstukken	169	Het college heeft het percentage externe inhuur aanzienlijk weten terug te dringen. Wanneer zit de gemeente op maximaal 10%?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-19	Jaarstukken	228	Rechtmatigheid: Welke concrete risico's loopt de gemeente als gevolg van de geconstateerde niet-acceptabele onrechtmatigheden? Zijn er risico's op claims, correcties of toezichtmaatregelen?	De grootste onrechtmatigheid betreft het Carlton hotel. Hier wordt het risico op een claim als klein ingeschat. De overige onrechtmatigheden betreffen voornamelijk overschrijding van contractwaarden, waar het risico op een claim ook als klein wordt ingeschat.
CU-SGP-20	Jaarstukken	228	Carlton hotel: Hoe heeft het kunnen gebeuren dat een concessie waarvan de cumulatieve waarde structureel boven de Europese aanbestedingsdrempel uitkomt, niet Europees is aanbesteed? Welke interne controles hebben hier gefaald, en waarom is de situatie niet eerder beëindigd en/of hersteld, gezien het feit dat de onrechtmatigheid al in 2024 bekend was?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-21	Jaarstukken	228	Contractbeheer: Het college schrijft dat contractbeheer en contractmanagement momenteel nog van "onvoldoende niveau" zijn. Welke onderdelen van contractmanagement voldoen niet aan de gemeentelijke normen en wanneer verwacht het college deze tekortkomingen te hebben opgelost?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
CU-SGP-22	Jaarstukken	228	De rechtmatigheidsverantwoording laat een verbetering zien van bijna € 40 miljoen aan onrechtmatigheden in 2023 naar € 18,7 miljoen in 2025. Kan worden aangegeven welk deel van deze verbetering voortkomt uit daadwerkelijk verbeterde interne beheersing en welk deel uit gewijzigde definities, drempels of beoordelingskaders?	in 2023 was er sprake van bijna 36 miljoen begrotingsonrechtmatigheid tegenover 9,1 dit jaar. De vermindering van onrechtmatigheid is enerzijds te verklaren door betere sturing op het voorkomen van deze onrechtmatigheden en anderzijds door aanpassing van beleid (afspraken over acceptatie van onrechtmatigheden). Door verbeteringen in de interne beheersing zijn tegelijkertijd meer onrechtmatigheden aan het licht gekomen. In dit geval leidt meer aandacht voor het onderwerp tot meer afwijkingen, wat wij in de basis als positieve ontwikkeling zien.
CU-SGP-23	Kaderbrief		De kaderbrief geeft aan dat het financieel beeld voor het Westland minder gunstig is geworden ten opzichte van de begroting voor de komende jaren. Is in de kaderbrief ook rekening gehouden met het uitstel van de ravijnjaren?	Het uitstel van de ravijnjaren was reeds onderdeel van de meicirculaire 2025. Deze is dus al verwerkt in de begroting 2026-2029, en dus ook in het meerjarenbeeld van deze kaderbrief.
CU-SGP-24	Kaderbrief		In de kaderbrief wordt aangegeven dat voor 2027 een voorziening van € 1,7 miljoen is getroffen voor Patijnenburg en dat er in 2025 onderzoek is gestart naar de toekomstbestendigheid van Patijnenburg. Wat is er aan de hand bij Patijnenburg? Wanneer verwacht het college dat het onderzoek gereed is en naar de raad kan?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
D66	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
D66-01	Afwijkingenrapportage	16	Heeft de erkenning van de kust als nationaal park financiële gevolgen voor het kustbeleid (uitgaven/inkomsten)?	De status van nationaal park heeft beperkt financiële gevolgen voor 2027. In december 2025 is eenmalig een investering gedaan om de strandopgangen te voorzien van nieuwe entreepalen (voorzien van NPHD en Westland logo) (de laatste vijf palen worden medio juli 2026 geplaatst). Voor 2027 is een reservering gedaan voor eventuele verdere herkenbaarheid uitingen, een bewustwordingscampagne en communicatie uitingen.

D66-02	Jaarstukken	9 en 226	Op welke concrete processen binnen de gemeente wordt momenteel AI ingezet ter ondersteuning en welke initiatieven tot de inzet van AI lopen momenteel?	AI wordt op dit moment ingezet voor de werkplek (Copilot voor medewerkers), voor ondersteuning van een repeterend proces van bouwvergunningen en binnen bepaalde taakspecifieke applicaties als tekstverbetering (binnen de P&C cyclus) of zoekfunctie in de kennisbank van het sociaal domein (Schulinck). Ook passen wij AI in experimentele fase toe binnen ontwikkeling van programmacode voor GEO data en Business Intelligence oplossingen (stuurinformatie). Ook zetten wij in op bewustwording/training/compliance. We werken dit jaar aan bewustwording, basisvaardigheden en AI geletterdheid van medewerkers. Ook zijn bepaalde functionarissen vooruitlopend op verder gebruik van AI gecertificeerd, met name op het gebied van AI en informatiebeveiliging. Meerdere specialisten zijn CAICO gecertificeerd. (Certified AI Compliance Officers).
D66-03	Jaarstukken	10	Wat is het functionele voordeel van de huidige hoge reservepositie? Hanteert de gemeente normen voor de gewenste hoogte van reserves?	Het voordeel van een hoge reservepositie is enerzijds dat de gemeente in het verleden minder extern heeft hoeven te financieren om de activa (het bezit van de gemeente) aan te schaffen (de rentekosten over deze in het verleden aangeschafte activa zijn daarmee lager) en anderzijds dat de gemeente desgewenst in staat is om (onder voorwaarden) de jaarlijkse exploitatie te dekken vanuit een surplus in de (algemene) reserve. Volgens de nota Reserves en voorzieningen dient een minimale en maximale hoogte van bestemmingsreserves te worden vastgesteld. Dit wordt verder opgepakt bij de geplande inventarisatie van bestedingsplannen van reserves ten tijde van de 2e Afwijkingenrapportage 2026. Voor de niet-bestemde reserves geldt er een norm vanuit het gemeentelijk weerstandsvermogen. Deze wordt uitgedrukt in een ratio waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's). Een ratio tussen de 1,0 en 1,4 wordt als voldoende beoordeeld; Westland heeft ultimo 2025 een ratio van 14,01.
D66-04	Jaarstukken	13	Zijn er al concrete plannen voor de inzet van de middelen voor weerbaar bestuur (€ 88.000)?	Nee, we zijn nog geen verplichtingen aangegaan voor de inzet van de middelen voor weerbaar bestuur. Deze gelden zijn ontvangen in het kader van het programma Weerbaar Bestuur, waarmee het Rijk gemeenten ondersteunt bij het versterken van hun bestuurlijke weerbaarheid. Een van de mogelijke doelen waarvoor deze middelen kunnen worden ingezet, is de aanpassing en verbetering van de beveiliging van de raadszaal.
D66-05	Jaarstukken/Afwijking enrapportage	16	De structurele exploitatieruimte bedraagt 6,3% in 2025. In hoeverre is dit cijfer nog representatief gezien de verslechtering in het meerjarenperspectief (tekorten vanaf 2027)?	De Jaarstukken blikken terug op 2025. De cijfers zijn voor dat jaar representatief.
D66-06	Afwijkingenrapportage	7	Gegeven de verwachte kostenstijging door energieprijzen (tot € 3,2 miljoen), kan een overzicht worden gegeven van de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare contracten, inclusief sturingsruimte en noodzaak en waar de prijsstijgingen bij de niet-beïnvloedbare contracten financieel neerslaan?	In de berekening zijn wij uitgegaan van contracten met een groot aandeel brandstof, dat betreffen allemaal beïnvloedbare contracten. Daarom is bij een verzoek om vroegtijdige indexatie de grondslag van het verzoek van belang. De contracten die mogelijk geraakt worden door de verhoogde brandstofprijzen betreffen o.a. groenonderhoud, onderhoud en aanleg infrastructuur en riolering, onderhoud gemeentelijk vastgoed en bouwrijp maken van grond. De raad wordt bij de 2e afwijkingenrapportage hierover nader geïnformeerd.
D66-07	Jaarstukken	36	In 2024/2025 zijn minder woningen gerealiseerd dan beoogd. Zijn de genoemde belemmeringen structureel, en wat betekent dit voor het behalen van de woningbouwdoelstellingen de komende jaren?	De belemmeringen verschillen per project. Er is altijd enige onzekerheid in het behalen van de geprognoseerde woningbouwprogrammering. Dit heeft voornamelijk te maken met ontwikkelingen inzake ruimtelijke processen, stikstof, bezwaarprocedures en beschikbare capaciteit. De geprognoseerde aantallen woningen zijn de komende jaren iets hoger vergeleken met de afgelopen jaren. We verwachten voor de komende jaren circa 700-800 woningen per jaar te realiseren.
D66-08	Jaarstukken	37	442 van de 660 gerealiseerde woningen zijn voor het hogere segment. Van de gerealiseerde woningen valt slechts 6,5% in sociale huur (43 woningen) en 2% in de middenhuur (15 woningen). Volgens de Woonvisie moet 30% sociale huur zijn. Kan het college een overzicht geven van de projecten die in de pijplijn zitten en aangeven hoe daarbij de achterstand van 156 sociale huurwoningen over 2025 wordt ingelopen?	De aantallen per jaar kunnen variëren, afhankelijk of woningen net in december of januari worden opgeleverd. In dit geval zijn bijvoorbeeld 104 sociale huurwoningen bij ONW iets vertraagd in januari 2026 opgeleverd in plaats van december 2025. Daarmee wordt het percentage in 2025 20% in plaats van 6%. Er moet dus eigenlijk niet op jaarbasis, maar naar het langjarig gemiddelde gekeken worden. De woningbouwprogrammering voor het langjarig gemiddelde de komende jaren is circa 800 woningen per jaar, waarvan circa 250 sociale huur. (ruim 30%).
D66-09	Jaarstukken	30	Voor de bouw van hoeveel woningen zijn in 2025 de vergunningen verleend?	In 2025 zijn er vergunningen verleend voor in totaal 463 woningen.
D66-10	Jaarstukken	30	Wat is de gemiddelde doorlooptijd van plan tot oplevering in 2025?	De doorlooptijd van een project is afhankelijk van o.a. het type project, omvang van het project, besluitvorming, ruimtelijke procedures, uitkomst onderzoeken, verwerving of verkoop van gronden. Hierdoor is niet aan te geven wat een gemiddelde doorlooptijd is.
D66-11	Jaarstukken	119	Hoewel in Westland een relatief hoog aandeel inwoners structureel sport ten opzichte van het landelijke gemiddelde, sportte in 2024 nog steeds 38,9% van de inwoners niet structureel; is bekend wat de oorzaken hiervan zijn en welke initiatieven lopen er om dit percentage te verlagen?	Het is niet exact bekend wat in Westland de oorzaken zijn dat inwoners niet structureel sporten. Dit verschilt per leeftijdsgroep en sociale achtergrond. De 38,9% gaat overigens over de leeftijd van 19 jaar en ouder. Landelijk ziet men dat tijdgebrek, gezondheidsproblemen en een gebrek aan motivatie of plezier belangrijke oorzaken zijn. Op dit moment doet de gemeente Westland een Lokaal Sportdeelname Onderzoek in samenwerking met NOC*NSF en Blauw Research om meer informatie te krijgen over redenen om wel of niet te sporten.

D66-12	Jaarstukken	124	In 2024 en 2023 zijn er subsidies verleent aan sportverenigingen om de hoge energiekosten te kunnen dekken. In hoeverre wordt verwacht dat stijgende energieprijzen opnieuw leiden tot financiële knelpunten bij sportverenigingen en is hiervoor voorzien in aanvullende ondersteuning of budget?	In 2023 en 2024 zijn er door de gemeente geen subsidies verleend aan sportverenigingen om de hoge energiekosten te kunnen dekken. Wel heeft het Rijk in 2023 de SPUK NEAS (regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen) in het leven geroepen. Uitvoering was belegd bij de gemeente. Deze regeling was bedoeld als financiële ondersteuning voor amateursportverenigingen die in 2022 en/of 2023 door de gestegen energieprijzen in continuïteitsproblemen zijn gekomen. Dit was in Westland niet aan orde waardoor geen gebruik is gemaakt van deze regeling. Tot op heden hebben ons geen signalen bereikt dat de hoge energieprijzen nu of in de toekomst bij Westlandse sportverenigingen leiden tot problemen.
D66-13	Jaarstukken	121	Kan het lerarentekort in Westland worden gekwantificeerd en hoe ontwikkelt dit zich naar verwachting in de komende jaren, en welke initiatieven lopen er om dit tekort terug te dringen?	Het lerarentekort is ook in Westland merkbaar, maar de problematiek is minder omvangrijk dan in de grote steden binnen de regio Haaglanden, zoals Den Haag. Voor Westland zijn geen afzonderlijke tekortcijfers beschikbaar. Wel ervaren onderwijsinstellingen dat het steeds uitdagender wordt om voldoende gekwalificeerde leraren en vervangers te vinden en blijven vacatures soms langer openstaan. De verwachting is dat de arbeidsmarktkrapte in het onderwijs, onder meer als gevolg van pensionering van personeel en een beperkte instroom van nieuwe leraren, ook de komende jaren aanwezig blijft. Daarnaast participeert een aantal Westlandse onderwijsbesturen in Talentum Haaglanden. Binnen dit initiatief werken onderwijsbesturen en opleidingspartners samen om nieuwe doelgroepen voor het onderwijs te interesseren en de instroom in lerarenopleidingen te vergroten. De gemeente volgt deze ontwikkelingen via de regionale samenwerking en ondersteunt waar mogelijk initiatieven die bijdragen aan voldoende en goed gekwalificeerd onderwijspersoneel voor de Westlandse scholen.
D66-14	Afwijkingenrapportage	33	Hoe staat het met de doelstellingen uit het programma Groen = Goud? Is deze onttrekking uit de reserve voldoende om alle doelen te halen of zijn hier in de toekomst naar verwachting meer middelen voor nodig?	In de afgelopen drie jaar is intensief gewerkt aan de uitvoering van deze doelstellingen. Van de 55 doelstellingen zijn er 29 gerealiseerd. Daarnaast zijn diverse projecten uitgevoerd of ondersteund. De tweede vraag is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
D66-15	Afwijkingenrapportage	35	Waarom nemen de areaaluitbreidingen groen af van 8% in 2026 naar 4% in de jaren daarna?	Areaal uitbreiding is sterk afhankelijk van de overdrachten van nieuwbouw projecten. De 8% voor 2026 wordt veroorzaakt door een eenmalige piek in het aantal projecten. De piek wordt voornamelijk veroorzaakt door het wegwerken van achterstanden in de overdachten. Voor 2027 en verder is een areaal uitbreiding van 4% realistisch.
D66-16	Jaarstukken	92	De jaarstukken noemen de verwachte invoering van de Asielnoodmaatregelenwet als externe ontwikkeling; kan worden toegelicht of en hoe dit is verwerkt in de financiële ramingen, en wat de consequenties zijn nu de wet niet is aangenomen?	De Asielnoodmaatregelenwet is niet verwerkt in de financiële ramingen. De impact van het recent van kracht geworden Europees Migratiepact en Tweestatusstelsel op de gemeentelijke financiën moet nog worden gezien.
D66-17	Jaarstukken	101	Welke kansen en faciliteiten biedt de gemeente, aan jongeren en ondernemers om uitgaan voor jongeren binnen het Westland aantrekkelijk mogelijk te maken?	Er is in 2023 een horecavisie opgesteld, met als uitgangspunt de leefbaarheid in kernen te verhogen. Dit doen wij onder andere door in te zetten op horeca binnen de kernen. Samen met onze stakeholders onderzoeken wij welke horecaconcepten en evenementen er passend zijn binnen onze gemeente.
D66-18	Jaarstukken	132	Onder ‘Gemeentelijk vastgoed en grond’ wordt melding gemaakt dat, door personele krapte, nog geen nieuw huurprijzenbeleid is bepaald dat aansluit bij de Wet Markt & Overheid. Wat betekent dit? Voldoet de gemeente nu niet aan de wet, of aan een opdracht vanuit de Raad? Welke mogelijke risico's hangen hiermee samen?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
D66-19	Jaarstukken	136	Onder ‘Milieubeleid en beheer’ wordt concreet gemaakt dat dit in samenwerking met een diverse omgeving moet worden gedaan, van bewoners en bedrijven tot andere overheden. Bij de reguliere activiteiten wordt gesproken over ‘scans bij tuinders’. Wat is het beeld wat uit die scans naar voren is gekomen en is er een trend zichtbaar?	Provincie Zuid-Holland, Glastuinbouw Nederland en de waterschappen (allen via het afsprakenkader Emissieloze Kas) faciliteren de glastuinbouwsector met de inzet van watercoaches. Sinds 2024 zijn ongeveer 165 bedrijven binnen de regio Westland/Oostland door onafhankelijke adviseurs bezocht. Zo ook in het Westland. De bezoeken worden positief ontvangen en uit een terugkoppeling van het BO Emissieloze Kas van maart 2026 blijkt dat de bezochte bedrijven actief aan de slag gaan met de aanbevelingen van de adviseurs. De onlangs gepresenteerde waterkwaliteitsrapportage van Delfland geeft een iets positiever beeld van de waterkwaliteit in de gemeente Westland. De inzet van watercoaches en onze inzet (via de Omgevingsdienst Haaglanden) via het project lekstromen is effectief en ook voor aankomend jaar hard nodig om de kwaliteit van het oppervlaktewater in het Westland verder te verbeteren.
D66-20	Jaarstukken	8-sep	De kosten en het aantal cliënten in de ambulante jeugdzorg zijn gedaald. Hoe weten we dat dit samen gaat met betere uitkomsten voor jongeren en niet alleen met minder gebruik van zorg?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.

D66-21	Jaarstukken	64-65	Hoe meet de gemeente of inwoners daadwerkelijk vaker gebruikmaken van hun eigen netwerk en algemene voorzieningen en niet alsnog later instromen in zwaardere zorg?	Het is niet mogelijk om eenduidig vast te stellen of inwoners dankzij hun eigen netwerk of algemene voorzieningen geen gebruik meer maken van zwaardere zorg. Het meten van effecten en het aantonen van een causaal verband is complex, omdat de zorgvraag van inwoners door veel factoren wordt beïnvloed. Dit is niet alleen een lokale uitdaging, maar een landelijk vraagstuk binnen het sociaal domein. Wel monitort de gemeente het bereik en gebruik van voorliggende voorzieningen, zoals welzijnsactiviteiten en ontmoetingsvoorzieningen. Daarnaast volgt de gemeente de ontwikkeling van de instroom in Wmo-maatwerkvoorzieningen en jeugdhulp. Daarnaast geven cliëntervaring onderzoeken vanuit het welzijnswerk en GGD-monitoren inzicht in de zelfredzaamheid, participatie en het welzijn van inwoners. Deze gegevens worden gebruikt om ontwikkelingen in het gebruik van voorzieningen en de zorgvraag te volgen.
D66-22	Jaarstukken	65	Waaruit blijkt in 2025 dat inwoners daadwerkelijk een betere gezondheid ervaren als gevolg van de preventieve inzet van de gemeente?	Op dit moment kunnen we dit nog niet aantonen. Inzet op preventie en gezondheid vraagt om een lange adem en levert niet op korte termijn een zichtbaar/meetbaar resultaat op. Omdat er wel behoefte is aan meer inzicht in de effecten zijn we binnen het RIGA (Regionaal Integraal Gezondheidsakkoord), waarin ca. 60 partijen samenwerken waaronder 8 regionale gemeenten, zorgorganisaties, zorgkantoor en zorgverzekeraar, bezig met een datastrategie. De bedoeling hiervan is onder andere dat we beter inzichtelijk kunnen maken welk effect er wordt bereikt met onze gezamenlijke inzet binnen de beweging van zorg naar gezondheid.
D66-23	Jaarstukken	40	"De huidige arbeidsmarkt voor personeel in het ruimtelijk domein blijft krap..." Een krappe arbeidsmarkt zal een realiteit blijven in de komende jaren. Daar zijn ook creatieve oplossingen voor te bedenken, bijv. ervaren mensen die met pensioen zijn maar nog wel enkele dagen willen werken inhuren; Mensen met een iets andere opleiding omscholen; Arbeidsmigranten in een specifiek domein; Inzet productiviteitsverhogende middelen als AI; etc. Welke trajecten lopen er binnen de gemeente om met zulke alternatieve mogelijkheden de personele krapte te adresseren?	Er is veel aandacht vanuit onze HRM-organisatie voor dit onderwerp. Momenteel voeren we een jaar lang een gerichte wervingscampagne via een bureau voor functies binnen het ingenieursbureau en gebiedsontwikkeling. Daarnaast onderzoeken en implementeren we mogelijkheden om met behulp van AI en andere productiviteitsverhogende middelen het werk efficiënter te organiseren. Ook zetten we actief in op zij-instroom. Hiervoor hebben we een pilot opgezet waarbij binnenkort de eerste kandidaat wordt aangenomen. Andere initiatieven als de Doorwerkgever, initiëren samenwerkingsverbanden in de regio met gemeentes en onderwijsinstellingen dragen ook bij aan het vinden van mensen buiten de gebaande paden. Met deze combinatie van maatregelen proberen we zowel op korte als op langere termijn de personele krapte binnen het ruimtelijk domein te verminderen.
GemeenteBelang Westland	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
GBW-01	Jaarstukken	11	Voorziening bovenwettelijk- en spaarverlof - Er is een aanvullende storting gedaan van € 2,9 miljoen, waarvan circa € 2,2 miljoen betrekking heeft op voorgaande jaren. Welke tekortkomingen in de eerdere berekeningsmethodiek hebben geleid tot deze correctie?	In de berekening was per abuis het verlofsaldi aankoop via het individueel keuzebudget voor medewerkers niet meegenomen.
GBW-02	Jaarstukken	11	Zijn vergelijkbare verplichtingen nog aanwezig die mogelijk niet volledig zijn verwerkt?	Voor zover bekend zijn alle bestaande verplichtingen meegenomen in de jaarrekening.
GBW-03	Jaarstukken	11	Voorziening dubieuze debiteuren - De voorziening wordt verhoogd omdat het debiteurensaldo is toegenomen. Hoe heeft de ouderdomsopbouw van de openstaande vorderingen zich ontwikkeld?	Een deel van de voorziening voor dubieuze debiteuren wordt inderdaad bepaald op basis van een ouderdomsanalyse van het debiteurensaldo. De stijging van de voorziening wordt echter vooral veroorzaakt door debiteuren binnen het gegroeide saldo die, op basis van een verhoogd risicoprofiel, volledig (voor 100%) worden voorzien. Er hebben zich geen noemenswaardige wijzigingen voorgedaan in de ouderdomsopbouw van de openstaande vorderingen.
GBW-04	Jaarstukken	11	Is de voorziening gebaseerd op historische afboekingspercentages of op individuele beoordeling?	Dit is een combinatie van een individuele beoordeling van openstaande vorderingen en een vast percentage (inderdaad gebaseerd op historische afboekingspercentages) op de daarna resterende vorderingen.
GBW-05	Jaarstukken	12 & 147	Actualisatie wethouderspensioenen - De voorziening APPA-verplichtingen is verhoogd met € 1,1 miljoen. Welke actuariële aannames zijn gewijzigd ten opzichte van de vorige waardering?	Elk jaar ontvangen we in december de APPA-circulaire vanuit het Rijk met daarin de 25-jaars rente die wij moeten aanhouden voor de berekening van de hoogte van de voorziening. De rente was in de circulaire van december 2025 lager dan in de circulaire van december 2024, wat betekent dat er een hogere dotatie noodzakelijk was.
GBW-06	Jaarstukken	12 & 147	Welke gevoeligheid bestaat voor renteontwikkelingen en levensverwachting?	De gevoeligheid voor de renteontwikkeling bestaat, aangezien deze direct impact heeft op de hoogte van de voorziening. Een hogere rente verlaagt de benodigde voorziening, omdat toekomstige pensioenverplichtingen tegen een hogere disconteringsvoet worden berekend en de ingelegde middelen meer rendement genereren. Bij een lagere rente geldt het omgekeerde. De levensverwachting heeft impact op de berekening van de hoogte van een pensioen die wordt gemaakt door pensioenfondsen. Een hogere levensverwachting betekent dat er over een langer periode pensioenen moeten worden uitgekeerd en er daarom meer kapitaal beschikbaar moet zijn in de voorziening.
GBW-07	Jaarstukken	218	Hogere rentebaten - De gemeente realiseert hogere rentebaten door schatkistbankieren en rente-toerekening aan investeringen. Welk deel van de rentebaait betreft incidentele kasoverschotten en welk deel structurele rentetoerekening?	De rentebaten waaraan op pagina 2018 gerefereerd wordt betreffen slechts de externe rentebaten uit het schatkistbankieren. Deze baten bedroegen over 2025 € 350.000 en deze maken onderdeel uit van post B in de tabel op pagina 215. Opgemerkt wordt dat het intern toerekenen van rente aan investeringen gemeentebreed budgetneutraal is: de rentebate in de kostenplaats rente valt weg tegen de rentelast aan de zijde van investeringen.
GBW-08	Jaarstukken	218	Zijn de gehanteerde rentepercentages in overeenstemming met de BBV-richtlijnen?	Ja, de gemeente volgt met betrekking tot rentepercentages altijd de voorschriften van BBV en/of de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

GBW-09	Jaarstukken	201	Schuldpositie wijkt € 112 mln af van begroting - De feitelijke schuldpositie ligt aanzienlijk lager dan begroot. Hoeveel van deze afwijking wordt veroorzaakt door vertraagde investeringen?	Voor de verschillenanalyse van de afwijkende schuld wordt verwezen naar de eerste tabel op pagina 213. Uit die tabel blijkt dat de afwijking van € 112 miljoen voor € 50 miljoen is toe te schrijven aan achterblijvende investeringsuitgaven.
GBW-10	Jaarstukken	201	Hoeveel door hogere kasstromen uit exploitatie en grondexploitaties?	Voor een volledige specificatie van de afwijking van € 112 miljoen wordt verwezen naar de eerste tabel op pagina 213. Daaruit blijkt dat de kasstroom uit grondexploitaties juist de enige kasstroom was die hoger is uitgevallen (en daarmee schuld verhogend werkte). De overige in de tabel benoemde posten werkten schuld verlagend. Ook het hoger uitgevallen saldo van baten en lasten droeg daaraan bij.
GBW-11	Jaarstukken	14	Reserves stijgen terwijl algemene reserve daalt - De totale reserves stijgen naar € 307 miljoen, terwijl de algemene reserve afneemt. Welke criteria zijn gehanteerd voor overheveling van middelen naar bestemmingsreserves?	Er worden uitsluitend mutaties in de algemene reserve en bestemmingsreserves doorgevoerd op basis van een formeel en expliciet besluit van de raad. Dit betekent dat zonder voorafgaande besluitvorming door de raad geen toevoegingen aan of onttrekkingen uit deze reserves plaatsvinden.
GBW-12	Jaarstukken	14	In welke mate zijn bestemmingsreserves juridisch of bestuurlijk gebonden?	Bestemmingsreserves zijn naar hun aard niet juridisch gebonden. Het staat de raad vrij om over handhaving/besteding/stortingen of opheffing te besluiten.
GBW-13	Jaarstukken	15	Weerstandsratio stijgt naar 14,01 - De ratio stijgt zeer sterk door een gewijzigde risicomethodiek. Wat zou de ratio zijn onder de oude systematiek?	In 2024 is ervoor gekozen af te zien van het geoormerkte deel van de reserve Financiële soliditeit, omdat de Algemene Reserve en de post Onvoorzien gezamenlijk al voldoende dekking boden voor een zeer solide weerstandsratio. De gerealiseerde weerstandsratio kwam in dat jaar uit op 3,1. Wanneer voor 2025 dezelfde systematiek wordt toegepast, leidt dit tot de volgende berekening: $37.398 / 13.761 = 2,7$.
GBW-14	Jaarstukken	15	Hoe verhoudt de berekende benodigde weerstandscapaciteit zich tot vergelijkbare gemeenten?	De benodigde weerstandscapaciteit van gemeenten laten zich moeilijk vergelijken met die van andere gemeenten. De weerstandsratio leent zich daarentegen wel voor vergelijking. De weerstandsratio van Westland is zeer goed en ten opzichte van de meeste andere gemeenten, ruim bovengemiddeld.
GBW-15	Jaarstukken	17	Rechtmatigheidsafwijkingen (€ 18,7 mln) - De onrechtmatigheden overschrijden de verantwoordingsgrens. Welke categorieën (begrotingsrechtmatigheid, aanbestedingen, voorwaarden criterium) veroorzaken de grootste afwijkingen?	Op pagina 227/228 (paragraaf bedrijfsvoering) staat uitgeschreven hoe het bedrag van 18,7 miljoen is opgebouwd. Van dit bedrag is 9,1M acceptabel en 9,6M wordt nader toegelicht in deze paragraaf. De grootste post binnen de 9,6M is de onrechtmatigheid rondom het Carlton hotel. De verklaring in tabelvorm is te vinden op pagina 317.
GBW-16	Jaarstukken	17	Welke verbetermaatregelen zijn opgenomen in de interne controlecyclus?	De grootste onrechtmatigheden betreffen aanbestedingen. In de paragraaf bedrijfsvoering is toegelicht hoe de organisatie het contractmanagement wil versterken om de onrechtmatigheden rondom inkoop te beperken.
GBW-17	Jaarstukken	12	VPB-vorderingen (€ 1,5 mln) - Er zijn nieuwe vorderingen opgenomen voor verhaal van vennootschapsbelasting. Op welke juridische grondslag zijn deze vorderingen opgenomen?	Beide vorderingen zijn gebaseerd op samenwerkingsovereenkomsten. De gemeente heeft een samenwerkingsovereenkomst met zowel OBWZ als ONW. In de samenwerkingsovereenkomsten is opgenomen dat alle kosten die samenhangen met beheer van de gronden worden verhaald, inclusief de fiscale lasten.
GBW-18	Jaarstukken	12	Is er voldoende zekerheid over de inbaarheid conform BBV-waarderingsregels?	De vorderingen zijn conform de BBV-verslaggevingsregels, waarbij het voorzichtigheidsprincipe leidend is. We verwachten deze vorderingen daarom te kunnen innen.
GBW-19	Jaarstukken	11 & 158	BTW-compensatiefonds (- € 1,2 mln) - De definitieve afrekening wijkt af van de voorschotten. Wat is de oorzaak van deze afwijking?	Het BTW-compensatiefonds (BCF) kent een landelijk plafond. In 2025 zijn gemeenten met hun declaraties € 215 miljoen onder dit plafond gebleven. In de septembercirculaire 2025 is echter al een voorschot van € 428 miljoen uitgekeerd. Hierdoor valt de definitieve afrekening van het BCF € 213 miljoen lager uit. Dit bedrag wordt in 2026 incidenteel verrekend via een onttrekking aan het gemeentefonds. Aangezien dit nadeel betrekking heeft op het boekjaar 2025, wordt het in de jaarrekening 2025 verantwoord.
GBW-20	Jaarstukken	11 & 158	Betreft dit een incidentele correctie of een structureel verschil in ramingsmethodiek?	De ramingsmethodiek is gelijk gebleven. Wij baseren onze meerjarige raming altijd op de laatste afrekening. Dat betekent dat de stelpost BCF die wij in onze begroting hebben, altijd structureel wordt aangepast op basis van de laatste afrekening. Het BTW-compensatiefonds (BCF) kent een landelijk plafond. In 2025 zijn gemeenten met hun declaraties € 215 miljoen onder dit plafond gebleven. In de septembercirculaire 2025 is echter al een voorschot van € 428 miljoen uitgekeerd. Hierdoor valt de definitieve afrekening van het BCF € 213 miljoen lager uit. Dit bedrag wordt in 2026 incidenteel verrekend via een onttrekking aan het gemeentefonds. Aangezien dit nadeel betrekking heeft op het boekjaar 2025, wordt het in de jaarrekening 2025 verantwoord.
GBW-21	Jaarstukken	16	Welke grondexploitaties bepalen het grootste deel van deze ratio?	Op pagina 260 staat een overzicht van de balanswaarde van de voorraden. Het grootste deel (€ 126 miljoen) zit in de Westlandse Zoom-grondbank. Daarnaast staat de Flora Campus voor € 42 miljoen op de balans.
GBW-22	Jaarstukken	16	Zijn hiervoor aanvullende risicoanalyses of voorzieningen noodzakelijk?	De analyse vindt u bij de berekening van het kengetal in de paragraaf Weerstandvermogen. Wanneer wij verplicht zijn ergens een voorziening voor op te nemen, doen wij dat. Het vormen van een voorziening is op dit moment niet noodzakelijk.

GBW-23	Jaarstukken	12	Budgetoverhevelingen naar 2026 - Er worden aanvullende budgetten overgeheveld bovenop eerdere overhevelingen. Welk percentage van de overhevelingen betreft reeds juridisch aangegane verplichtingen?	Van de € 1.349.000 aan voorgestelde budgetoverhevelingen zijn op het moment van beantwoording voor € 1.023.000 aan juridische verplichtingen aangegaan. Dit is 76% van de voorgestelde overhevelingen.
GBW-24	Jaarstukken	12	Welk deel betreft bestuurlijke voornemens zonder contractuele verplichting?	Het resterende deel heeft geen contractuele verplichting. Dit is € 326.000, oftewel 24%.
GBW-25	Jaarstukken	14	Ontwikkeling vaste activa - De vaste activa stijgen slechts beperkt (+ € 5,2 mln). Wat is het verschil tussen geautoriseerde investeringskredieten en daadwerkelijk geactiveerde investeringen?	Geautoriseerde investeringskredieten zijn kredieten die de raad heeft geautoriseerd, het college mag voor het geautoriseerde bedrag uitgeven. Investeringskredieten worden geactiveerd wanneer de bedragen daadwerkelijke worden besteed. Ze worden dan opgenomen op de balans bij de activa. Daarbij zijn geautoriseerde investeringskredieten en daadwerkelijke geactiveerde investeringen niet 1 op 1 met elkaar te vergelijken in een jaar. Investeringskredieten worden namelijk pas geactiveerd in het jaar na afronding van de uitgaven.
GBW-26	Jaarstukken	14	Is sprake van structurele onderuitputting van investeringsbudgetten?	We zien inderdaad dat er jaarlijks minder wordt geïnvesteerd dan dat er wordt geraamd. Dat wordt veroorzaakt door planningsoptimisme dat mede een gevolg is van factoren die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen. Voorbeelden hiervan zijn vertraging als gevolg van bezwaren of veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving. Vanaf de begroting 2026 proberen we de onderuitputting te ondervangen met een stelpost onderuitputting kapitaallasten.
GBW-27	Jaarstukken	algm	Voorzieningen versus reserves - In 2025 vinden meerdere substantiële mutaties plaats in voorzieningen en reserves. Zijn alle mutaties getoetst aan de BBV-criteria voor het onderscheid tussen voorzieningen en bestemmingsreserves?	Bij het doorvoeren van mutaties in voorzieningen en reserves toetsen wij of deze voldoen aan de specifieke vereisten van het BBV.
GBW-28	Jaarstukken	algm	Heeft de accountant hierover aandachtspunten of aanbevelingen geformuleerd?	Nee, de accountant heeft hierover geen aandachtspunten of aanbevelingen geformuleerd.
GBW-29	Jaarstukken	algm	Kwaliteit van de begrotingsramingen - De schuldpositie, rentebaten, resultaat en diverse voorzieningen wijken materieel af van begroting en tussentijdse prognoses. Welke analyse is uitgevoerd op de voorspellende kwaliteit van de financiële ramingen?	De analyses per verschil zijn in de Jaarstukken opgenomen. Er is geen algemene analyse uitgevoerd op de voorspellende kwaliteit van de ramingen.
GBW-30	Jaarstukken	algm	Welke verbetermaatregelen worden getroffen voor de planning- en controlcyclus 2026?	De programma-indeling is gewijzigd waardoor Westland eenvoudiger te vergelijken is met andere gemeenten en cijfers ook historisch eenvoudiger met elkaar vergelijkbaar kunnen worden gemaakt. Daarnaast zullen, waar mogelijk en zinvol, de financiële ratio's bij de afwijkingenrapportages, worden geactualiseerd.
GroenLinks/PvdA	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
GL/PVDA-01	Jaarstukken 2025	20	Omgevingswet: Hoeveel mensen doen er mee aan het burgerpanel?	Er hebben 38 mensen toegezegd deel te nemen, per uitvraag zijn er 17 á 20 respondenten.
GL/PVDA-02	Jaarstukken 2025	29	Volkshuisvesting: “Doel was kortere wachttijden voor huurwoningen”, wat is de wachttijd in 2025 en is deze afgenomen?	De wachttijd in 2025 is toegenomen van 82,3 maanden (2024) naar 89,7 maanden doordat er minder verhuringen waren (lagere mutatiegraad) en aantal actief woningzoekende is gestegen.
GL/PVDA-03	Jaarstukken 2025	29/32	Volkshuisvesting: “De taakstelling voor 2025 is met 181 te huisvesten statushouders lager uitgevallen dan in 2024”, hoeveel statushouders zijn er in 2025 gehuisvest? Is dat enkel de 96 statushouders die zijn ingestroomd in de opvanglocatie Carlton?	In 2025 zijn in totaal 192 statushouders gehuisvest en meegenomen in de taakstelling. Hiervan zijn 96 statushouders ingestroomd in opvanglocatie Carlton en 96 statushouders via de woningcorporaties gehuisvest.
GL/PVDA-04	Jaarstukken 2025	30	Volkshuisvesting: “Als onderdeel van het Wooninvesteringsfonds zetten we in 2025 de eerste stappen naar een actieve gemeentelijke rol bij kortingsconstructies.” Wat zijn kortingsconstructies? Hoe ziet de actieve gemeentelijke rol eruit?	Koperskorting is een kortingspercentage op de getaxeerde waarde van de nieuwbouwwoning. Deze korting betaalt de koper terug bij verkoop van de woning. De hoogte van de korting is afhankelijk van de waardeverandering op de markt. Als de woning in waarde stijgt, deelt de gemeente naar rato van de verleende koperskorting mee in de waardeverandering en bij een daling wordt de korting naar rato verminderd. De actieve rol van de gemeente bestaat uit het toekennen van de koperskorting in samenwerking met ontwikkelaars. In overleg met de ontwikkelaar wordt een voorstel geformuleerd hoeveel, welke woningen en het percentage korting dat op de VON prijs gaat gelden. Dit wordt ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Zo wordt door de raad daadwerkelijk (financieel) invulling gegeven aan de inzet van koperskorting. De inzet van gelden geschiedt op basis van 50/50 (gemeente/ ontwikkelaar). Wij verwijzen u voor meer informatie naar het Wooninvesteringsfonds.
GL/PVDA-05	Jaarstukken 2025	30	Prestatieafspraken met woningcorporatie: “concrete ambities”, op welke wijze zijn deze SMART gemaakt?	De huidige prestatieafspraken zijn tot stand gekomen in samenwerking met de woningcorporatie en huurdersorganisaties en zijn waar mogelijk zo concreet en SMART geformuleerd. Voor onderwerpen waarbij resultaten, aantallen, termijnen of prestaties vast te leggen zijn, is dit zo specifiek mogelijk gedaan. Deze afspraken gelden tot en met 2029 en zijn gebaseerd op de gemeentelijke woonvisie. Tegelijkertijd lenen niet alle volkshuisvestelijke opgaven zich voor volledig SMART-geformuleerde afspraken. Een deel betreft samenwerkingsprocessen en beleidsontwikkeling.
GL/PVDA-06	Jaarstukken 2025	30	“Met de bouw van meer betaalbare koop- en huurwoningen stimuleerden we de doorstroming”, vraag wat heeft dit aan doorstroming opgeleverd?	Het percentage doorstomer (alleen meetbaar binnen corporatie bezit) is in 2025 met 5 % gestegen ten opzichte van 2024. De effecten van betaalbare koop en nieuwbouw niet corporatie bezit is het effect niet in beeld te brengen.

GL/PVDA-07	Jaarstukken 2025	32	Statushouders in het Carlton hotel: Hoeveel alleenstaanden zijn nu doorgestroomd naar een woning? Is er sprake van kamergewijze verhuur door corporaties?	Vanuit opvanglocatie Carlton zijn in 2025 drie alleenstaande statushouders doorgestroomd naar zelfstandige woonruimte. Er is sprake van kamergewijze verhuur door corporaties. Dit betreft twee verkamerde eengezinswoningen, waarin statushouders worden gehuisvest met een lopende aanvraag gezinshereniging, waarbij iedere statushouder beschikt over een eigen slaapkamer.
GL/PVDA-08	Jaarstukken 2025	37	“In 2025 zijn 660 woningen opgeleverd. Dit zijn 43 sociale huurwoningen...”, klopt het dat in 2025 slechts 6,5% van de woningen in de sociale huur zijn opgeleverd?	Zie antwoord D66-08.
GL/PVDA-09	Jaarstukken 2025	38	47 Sociale huurappartementen Paul Capteinlaan/Nieuweweg: “Dit sluit aan bij de overeenkomst met OBWZ om meer sociale woningbouw te realiseren”, Hoeveel bedraagt de toename in percentage, wat is ‘meer’?	In de oorspronkelijke afspraken en overeenkomsten van 20 jaar geleden zouden alleen dure woningen in het topsegment gebouwd worden in de Westlandse Zoom. Sinds 2014 zijn hierover aanvullende afspraken gemaakt en ook de afgelopen jaren met uitruil tussen de deelgebieden Bovendijk en HAK en verdere uitwerking van Madewater en Westmade-Zuid in Monster-Noord is dit verder geconcretiseerd. In de huidige programmering inclusief de 47 huurappartementen staan circa 300 sociale en betaalbare woningen. Dit betekent dat ongeveer 1 op de 6 woningen in het betaalbare segment worden gerealiseerd.
GL/PVDA-10	Jaarstukken 2025	55	“We richtten het Work-in-Netherlands (WIN) infopunt op”, Wat is de stand van zaken en wat levert dit infopunt op?	Het WIN-punt is inmiddels een jaar actief. Het wordt steeds beter gevonden door de arbeidsmigranten. Meerdere dagen per week kunnen arbeidsmigranten laagdrempelig vragen stellen en ondersteuning krijgen op verschillende locaties. U kunt hierbij denken aan grotere huisvestingslocaties, Flora Holland en sinds kort ook het inloopsprekruur in de publiekshal van het gemeentehuis aan de Verdilaan. Het WIN-punt draagt bij aan het beter bereiken van arbeidsmigranten, goede voorlichting over rechten en plichten en het (vroegtijdig) signaleren van misstanden.
GL/PVDA-11	Jaarstukken 2025	66/67	Plan verbinden (geboorte) zorg en het Sociaal Domein: Wat voor plan is dat en is dat plan al actief?	Er zijn diverse akkoorden gesloten om de (geboorte)zorg en het Sociaal Domein meer met elkaar te verbinden. Deze akkoorden zijn gericht op het toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar houden van de zorg door in te zetten op preventie, passende zorg en regionale samenwerking. Er wordt ingezet op leefstijl, gezondheid en welzijn om zwaardere zorg in de toekomst te voorkomen. Deze akkoorden bouwen deels voort op huidige aanpakken en plannen om de (geboorte)zorg en het sociaal domein beter te laten samenwerken. Denk hierbij aan het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO), het Aanvullend Zorg -en Welzijnsakkoord (AZWA) en het RIGA- transformatieplan.
GL/PVDA-12	Jaarstukken 2025	67	Kansrijke start “speciale aandacht voor gezinnen in kwetsbare situatie”, wat is de stand van zaken en hoeveel gezinnen zijn geholpen?	Dit is te zien in de bijlage GL/PvdA 12.
GL/PVDA-13	Jaarstukken 2025	67	Wachttijden verkorten bij de WMO: “We investeerden in extra formatie en zetten aanvullende inhuur in”, a. Hoelang zijn de wachttijden bij de WMO nu? b. Hoeveel aanvullende inhuur was er nodig in 2025? c. Hoe groot is de formatie bij de WMO op dit moment (eind 2025)?	A: Als we kijken naar april 2026 in vergelijking met augustus 2025, zien we het volgende: Verkorte procedure: van 5 naar 14 cliënten Wmo Begeleiding: van 137 naar 11 cliënten Wmo Overig: van 260 naar 135 cliënten B: In 2025 hebben er 11 externe medewerkers bij Wmo gewerkt. Sommigen daarvan werkten als consulent in een project om de wachtlijsten te verlagen. Andere externe medewerkers zijn ingezet om de formatie in verband met uitval door ziekte of ontslag van medewerkers te compenseren. C: In december 2025 bestond de formatie van de Wmo uit 40,69 FTE.
GL/PVDA-14	Jaarstukken 2025	68	Jeugdhulp: Hoeveel jongerenwerkers zijn er in het Westland actief (in aantal en FTE)?	6 personen, 5,56 fte bij Vitis Welzijn.
GL/PVDA-15	Jaarstukken 2025	72	Minimabeleid: “We voerden nabetaling voor energiearmoede uit”, hoeveel gezinnen zijn geholpen?	De nabetaling energietoeslag is aan 3357 huishoudens overgemaakt.
GL/PVDA-16	Jaarstukken 2025	72	Minimabeleid: “...en extra steun te bieden waar dat nodig was”, waar bestond deze extra steun uit en hoeveel inwoners hebben hiervan gebruik gemaakt?	De extra ondersteuning die geboden is, hing samen met de overgang van Groupcard naar BS&F. Bij problemen als gevolg van deze overgang konden mensen contact opnemen met de gemeente. Doordat inwoners al in augustus waren geïnformeerd, heeft niemand hier gebruik van gemaakt.
GL/PVDA-17	Jaarstukken 2025	72	Ondersteuning gedupeerde toeslagenaffaire: Aan hoeveel personen/gezinnen is hulp geboden?	In 2025 zijn er 25 nieuwe plan van aanpakken gemaakt samen met de gedupeerden. Hiernaast zijn 39 aanvullende plan van aanpakken opgesteld. Totaal zijn er 64 gedupeerden ondersteund in 2025.
GL/PVDA-18	Jaarstukken 2025	74	Schuldhelpverlening, Basisdienstverlening: “Wij hebben de omslag naar schuldsanering versterkt door het aandeel saneringskredieten te verhogen van ongeveer 50% naar 60%.”, hoeveel is dat uitgedrukt in Euro's en hoeveel mensen maken gebruik van saneringskredieten?	In het jaar 2025 waren er 9 verstrekte saneringskredieten voor een totaalbedrag van € 24.218,--.
GL/PVDA-19	Jaarstukken 2025	75	Inburgering: “Het opstellen van een PIP binnen een bepaalde tijd.”, wat staat er allemaal in zo'n PIP en hoelang is de termijn dat zo'n plan opgesteld wordt?	Het PIP bevat de vastgestelde leerroute, de te behalen doelen, de wederzijdse verplichtingen en de momenten waarop de voortgang wordt geëvalueerd en het plan zo nodig wordt bijgesteld. Het PIP is een beschikking die tien weken na inschrijving van de inburgeringsplichtige in de BRP wordt afgegeven.
GL/PVDA-20	Jaarstukken 2025	76	Inburgering: “In 2025 zijn participatiecoaches aangesteld...”, hoeveel van deze coaches zijn er aangesteld en hoeveel hebben we er nu?	Er zijn 4 coaches aangesteld die allen momenteel op basis van een tijdelijk contract in dienst zijn.

GL/PVDA-21	Jaarstukken 2025	92	Vroegtijdige schoolverlaters (VO en MBO): Het aantal vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie loopt op van 2020 1% naar 2024 1,9%. Is er een aanwijsbare oorzaak voor deze stijging?	Het percentage vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie is gestegen van 1% in 2020 naar 1,9% in 2024. Dit gaat echter over losse meetmomenten in dat jaar, binnen de het onderwijs wordt er gesproken van schooljaren. In het schooljaar 2020/2021 lag dit percentage op 1,4%. Voor de piek in 2023/2024 (1,9%) is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen, anders dan mogelijke naweeën van de coronaperiode. In het meest recente schooljaar (2024/2025) is het percentage weer gedaald naar 1,41%. Hiermee scoren we beter dan het landelijke gemiddelde van 2,3 %.
GL/PVDA-22	Jaarstukken 2025	111	Stimuleren van topsport: Hoeveel talenten krijgen er ondersteuning van het sportfonds en welke topsportevenementen hebben er plaatsgevonden in het Westland?	Vanuit het Topsportfonds zijn vorig jaar 3 Westlandse talenten financieel ondersteund. Daarnaast hebben Quintus handbal (deelname Europacup) en de Profronde Westland een financiële bijdrage ontvangen.
GL/PVDA-23	Jaarstukken 2025	113	Onderwijs: Wat is het effect geweest van de campagnes op het gebied van laaggeletterdheid?	Het directe effect van de campagnes laat zich moeilijk meten. Het doel van de campagnes is om het onderwerp onder de aandacht te brengen en uit de taboesfeer te halen. Het is moeilijk om de doelgroep te bereiken. Daarom is het vooral belangrijk om in te zetten op de omgeving, die de doelgroep kunnen ondersteunen. In 2025 hebben we een minder grote campagne gehad. De focus lag meer op werkgevers, en daarvoor is een video (LinkedIn views: 13.736) gemaakt, een interview in The Streamer (oplage 2500) geplaatst en een brief naar werkgevers in Westland (5200 brieven) gestuurd, met daarin de beschikbare hulp voor werknemers.
GL/PVDA-24	Jaarstukken 2025	113	Onderwijs: “Thuiszitters ... zijn in beeld.”, Hoeveel zijn dit er?	In het Primair onderwijs (PO) zijn er momenteel 9 thuiszitters en in het Voortgezet onderwijs (VO): momenteel 4 thuiszitters.
GL/PVDA-25	Jaarstukken 2025	163	Participatie en samenspraak: Hoeveel personen doen er mee aan het Westland panel?	Het Westland panel bestaat uit 1.080 inwoners, verspreid over de kernen van Westland.
GL/PVDA-26	Jaarstukken 2025	166	HRM: Om hoeveel personen/FTE gaat de pilot Doorwerkambtenaar?	Op dit moment één persoon. Daarnaast is er zicht op drie doorwerkambtenaren die gaan starten.
GL/PVDA-27	Jaarstukken 2025	169	Externe inhuur: Wat heeft de gemeente gedaan om het percentage externe inhuur zo hard te laten dalen? Komt dit doordat er significant meer ambtenaren een vaste aanstelling hebben of blijven er nu taken liggen?	Wij hebben veel externen aangenomen waardoor het inhuurpercentage is gedaald. De verlaging van het inhuurpercentage heeft geen relatie tot het blijven liggen van taken. De extra aandacht voor inhuur als gevolg van de handhaving van de wet DBA heeft ook bijgedragen aan te terugloop.
VVD	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord
VVD-01	Jaarstukken		Resultaten van onze handhavers/boa's kunnen we niet terugvinden in de jaarrekening: waar hebben zij het afgelopen jaar op gefocust/waar lagen hun prioriteiten en wat waren de resultaten?	Het handhavingsteam houdt toezicht op de naleving van gemeentelijke regels in de openbare ruimte, zoals fout parkeren, afval overtredingen en overlast. Ze zijn zichtbaar aanwezig op straat en dragen bij aan het vergroten van de veiligheidsbeleving en het verbeteren van de leefbaarheid. Het handhavingsteam doet in nauwe samenwerking met o.a. de politie, wijkregisseurs, jongerenwerk, woningbouwcorporaties. De inzet van het handhavingsteam in 2025 was grotendeels gericht op uitvoerende taken en kan worden onderverdeeld in drie categorieën: meldingsgericht, thematisch en lokale speerpunten. Meldingsgerichte inzet Een belangrijk deel van de inzet is bepaald door meldingen en signalen uit de samenleving, onder andere via het meldingssysteem BuitenBeter. In 2025 is het aantal meldingen aanzienlijk gestegen: er is sprake van een toename van circa één derde ten opzichte van 2024. In totaal zijn 9.436 meldingen afgehandeld. Dit had als gevolg dat minder periodiek preventief toezicht heeft plaatsgevonden. De meest voorkomende meldingen hadden betrekking op parkeeroverlast, zwerf fietsen, horeca en evenementen, uitgaanspubliek, dierenoverlast en vuurwerk. Door gerichte opvolging van meldingen heeft het handhavingsteam zichtbaar bijgedragen aan het terugdringen van overlast en het verbeteren van de leefbaarheid. Thematische inzet Naast meldingen is gericht ingezet op een aantal prioritaire thema's. Ten overvloede wordt opgemerkt dat dit gaat om prioritaire thema's onder de voormalige Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH en Westlands Veiligheidsbeleid. -Ondermijning Er zijn controles uitgevoerd, zoals WCT- en DOR/DOL-controles op bedrijventerreinen en industriegebieden. Ondernemers zijn hierbij actief benaderd en gefaciliteerd bij registratie, wat bijdraagt aan het vergroten van inzicht en het tegengaan van ondermijnende activiteiten. -Parkeeroverlast Parkeeroverlast vormde het grootste aandeel in de meldingen. De inzet richtte zich onder andere op aanhangwagens, voertuigwrakken, vergunninghoudergebieden en parkeerschijfzones. Door toezicht, gesprekken en waar nodig handhaving is gewerkt aan gedragsverandering en verbetering van de doorstroming in gebieden met hoge parkeerdruk. -Jeugdoverlast In samenwerking met partners zijn overlastgevendende jeugdgroepen in kaart gebracht via onder meer leefbaarheidskringen en de

				zogenaamde Jeugdkamer. De aanpak was primair gericht op preventie en gedragsverandering door gesprekken en zichtbare aanwezigheid. Waar nodig is handhavend opgetreden, bijvoorbeeld via HALT-afdoeningen bij strafbare feiten. -Horeca en evenementen Tijdens het evenementenseizoen is intensief toezicht gehouden op naleving van vergunningen en openbare orde. Handhavers hebben actief samengewerkt met organisatoren om evenementen veilig en beheersbaar te laten verlopen, met specifieke aandacht voor overlast en alcoholgebruik. Ook reguliere horecacontroles hebben ertoe bijgedragen dat ondernemers hun zaken beter op orde hebben. -Markten en standplaatsen Er is intensief toezicht gehouden op markten en standplaatsen. Dit betrof onder andere het controleren van opstellingen, vergunningen en het oplossen van praktische knelpunten, zoals verplaatsingen en technische storingen. In samenwerking met vergunningverlening zijn vergunningen en inrichtingstekeningen geactualiseerd. Lokale speerpunten Daarnaast is gericht ingezet op specifieke lokale vraagstukken, waaronder: •de aanpak van overlast in de Esdoorn/Händellaan (structurele inzet met zichtbare vermindering van overlast); •controles rondom evenementen zoals Luna Events (afname van klachten); •controles bij scholen gericht op verkeersveilig gedrag van ouders; •buurtgerichte aanpak van overlastsituaties (zoals niet vergunde speeltoestellen en geluidsoverlast), waarbij via gesprekken duurzame oplossingen zijn bereikt. Het handhavingsteam heeft in 2025 ook bijgedragen aan beleidsontwikkeling, waaronder de herziening van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (VTH). Daarnaast is geïnvesteerd in verdere professionalisering. Medewerkers hebben diverse trainingen gevolgd, zoals trainingen op het gebied RTGB, verkeersregelaar, agressie en Alcoholwet.
VVD-02	Jaarstukken		Pagina 104: Jongeren en bureau Halt: waar we de afgelopen jaren een flinke stijging zagen, zien we nu een lichte daling en dat terwijl de landelijke trend juist stijgend is: is er een verklaring voor de Westlandse daling te geven of is dit gewoon toeval?	Er is geen sprake van een lichte daling. Het cijfer is gelijk gebleven. Wel is het aantal verwijzingen gelijk aan het gemiddelde in Nederland in 2025. Een verklaring hiervoor is niet te geven.
VVD-03	Jaarstukken		Op pag. 44 staat dat er is gekeken naar verkeerveiligheid rond basisscholen. Is er een lijst waarbij inzichtelijk is wat er dan precies is gebeurd en welke maatregelen zijn genomen? Bijv. aan de Havenstraat in Monster lijkt weinig gewijzigd te zijn, ondanks vragen VVD hierover.	In het kader van het verduidelijken van schoolzones hebben wij bij 33 basisscholen in Westland markeringen aangebracht en straatmeubilair vervangen door gekleurde palen en hekjes. Daarnaast zijn op meerdere locaties extra kleurrijke accentpalen met een handje geplaatst om de zichtbaarheid van de schoolomgeving te vergroten. Specifiek bij basisschool De Zeester in Monster zijn de paaltjes bij de zebraoversteek op de Kloosterlaan vervangen door gekleurde exemplaren en is daar tevens een extra accentpaal geplaatst. De volgende scholen zijn voorzien van deze verbeteringen: ’s Gravenzande – BLINK, De Driekleur Avonturier, De Wegwijzer, De Kameleon, De Kameleon Heenweg, Eben Haezerschool, Prins Willem Alexanderschool De Lier – De Vlieten, Koningin Julianaschool, Prins Mauritssschool, WSKO De Achtsprong Kwintsheul – WSKO Andreashof Maasdijk – Het Kompas, De Aventurijn Monster – De Blinkerd, De Strandwacht, 1e Westlandse Montessorischool, WSKO De Zeester, Willemsschool Naaldwijk – De Diamant Sint Martinusstraat, De Diamant Hoge Woerd, De Ouverture, De Regenboog, Herman Boerenschool, IBS Yunus Emre, Rehoboth, Bernadette, Joannes Poeldijk – Verburch Hof Wateringen – De Hofvilla, De Kyckert, Pieter van der Plasschool, Sint Jozefschool
VVD-04	Jaarstukken		Op pag. 46 wordt gesproken over een verkeerscirculatieplan: wat is de stand van zaken rondom het verkeerscirculatieplan in Maasdijk (en evt. in andere kernen) en hoe staat het er Westlandbreed (dus los van de kernen) voor? Welk tijdspad is te geven?	Het plan voor vrachtverkeer (met gerichte verboden en uitzonderingen) is inhoudelijk gereed, maar vraagt extra afstemming. Het overige gemotoriseerde verkeer (oa voor de kern Maasdijk) wordt meegenomen in het verkeerscirculatieplan voor de gehele gemeente. Dit jaar willen we ervaringen en suggesties over verkeerssituaties in iedere kern ophalen. Hierna worden huidige en toekomstige situatie in beeld gebracht voor het VCP, hiervoor is nog geen planning te geven. Dit is afhankelijk van uitkomsten uit de participatie.
VVD-05	Jaarstukken		Op pag. 48 wordt niet gerept over de bedrijventerreinenvisie. Sterker nog: in het gehele stuk wordt er maar één keer gesproken over deze visie. Op pag. 59 staat de visie 2013-2020 (!). Ook hier de vraag: wat is het tijdspad voor ontwikkeling van deze visie?	Deze nota omvat een DNA & ambitie voor Westlandse bedrijventerreinen. De raad en commissie Bestuur en Economie wordt na de zomer betrokken bij het concept om vervolgens de nota op te werken voor besluitvorming in de raad. We streven ernaar die in december 2026 aan de raad voor te leggen.
VVD-06	Jaarstukken		Op pag. 55 gaat het over arbeidsmigranten. Officieel valt het nieuw te bouwen hotel op 100-land hierbuiten, maar de bouw lijkt hier stil te liggen. Is gemeente Westland bekend waarom de bouw stilligt? Zijn er andere ontwikkelingen rondom dit gebouw?	Mogelijk is hier sprake van een misverstand. De huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten op Honderdland (te herkennen aan de grote kas op het dak) is in februari opgeleverd en wordt bewoond door arbeidsmigranten. Direct naast deze locatie staat een regulier hotel waarvan de bouw tijdelijk is stilgelegd. Inmiddels is de bouw van dit hotel in de afrondende fase. Zie o.a. wethoudersmemo van 13 februari 2026.

VVD-07	Jaarstukken		Op pag. 96 gaat het over dubieuze debiteuren. Het bedrag hiervoor moet verhoogd worden tot in totaal 6,5 ton. Gaat dit om bedragen die gemeente Westland niet meer zal ontvangen? In welke beleidsvelden vallen deze debiteuren? Wat wordt er alsnog gedaan om dit geld als gemeente te ontvangen?	Het gaat niet om bedragen die de gemeente niet meer zal ontvangen. Wanneer bedragen definitief niet meer worden ontvangen dan zijn deze afgeboekt en maken deze geen onderdeel meer uit van het debiteurensaldo. Op grond van de verslaggevingsregels moeten we een voorziening dubieuze debiteuren opnemen in onze jaarrekening. Deze voorziening wordt deels gevormd door een inhoudelijke beoordeling van de openstaande bedragen waarbij een risico inschatting wordt gemaakt en wordt deels gevormd door het restant van de openstaande bedragen voor een vast percentage (gebaseerd op historische afboekingen) mee te nemen in deze voorziening. Er is daarmee sprake van een momentopname (per balansdatum 31-12-2025) en sprake van een met name administratieve verslaggevings technische beoordeling. Deze debiteuren hebben als gevolg daarvan betrekking op alle beleidsvelden. Het opnemen van een bedrag in de voorziening wijzigt niets aan de wijze waarop we als gemeente omgaan met de invordering van openstaande bedragen, daar blijft de gemeente zich op dezelfde wijze voor inzetten.
VVD-08	Jaarstukken		Op pag. 132 is te lezen dat het huurprijzenbeleid nu nog niet aansluit bij de Wet Markt en Overheid. Wanneer denkt gemeente Westland dit wel te kunnen realiseren? Welke risico's brengt het met zich mee als het beleid niet aansluit bij de wet?	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
VVD-09	Jaarstukken		Op pag. 184: bij het aanvragen van een spoedrijbewijs op 18 mei werd een bewoner gezegd pas op 12 juni terecht te kunnen. Als de persoon in juni rijexamen doet en dan een spoedaanvraag doet, kan pas in juli een spoedaanvraag worden gedaan. Volgens mij worden hier termijnen niet gehaald. (Recentelijk stelde een collega-fractie al vragen over de trage service bij paspoorten. Vijf werkdagen zou de standaardtermijn moeten zijn. Hoe kan dit? Wat wordt eraan gedaan? Bij aanvraag reispapieren kun je mensen nog zelf verzoeken tijdig te plannen, maar bij een rijbewijs ben je afhankelijk van CBR en slachingsdatum	Dit is een politieke vraag. We adviseren u deze te stellen bij de raadsvergadering van 8 juli.
VVD-10	Jaarstukken		Op pag 194 staat dat er een groot risico is als medewerkers met gemeentelijke apparatuur buiten de EER (Europa) werken. De vraag is: hoe vaak gebeurt dit? Hoe wordt dit voorkomen? Hoe vaak is er een noodzaak dat dit toch gebeurt?	Er is beleid dat medewerkers alleen na voorafgaande goedkeuring mogen werken vanuit landen buiten de EER. De medewerkers worden hier meerdere keren per jaar over geïnformeerd. Vrijwel maandelijks worden er buitenlandse reizen gemaakt, waarbij vanuit het buitenland gewerkt wordt. Dit betreft vrijwel alleen medewerkers die internationaal reizen namens de gemeente. Hun zakelijke apparatuur is tijdens reizen voorzien van aanvullende technische beveiligingsmaatregelen. Deze medewerkers hebben ook een instructie ontvangen over het veilig werken in het buitenland. Het gemeentelijke computernetwerk is afgesloten voor toegang vanuit landen buiten de EER. Als een medewerker bijvoorbeeld tijdens vakantie naar een land buiten de EER, probeert in te loggen met zijn/haar laptop of telefoon, dan wordt dit door onze beveiligingssystemen gedetecteerd. Vervolgens wordt de netwerktoegang van de medewerker geblokkeerd en de leidinggevende geïnformeerd. Dit gebeurt zo'n 15 à 20 keer per jaar.
VVD-11	Jaarstukken		Op pag. 221 gaat het over de gemeentelijke organisatie. Wordt er wel eens gekeken of er geschoven kan worden met mensen tussen bepaalde afdelingen?	Waar passend stimuleren we doorstroom en interne mobiliteit, zodat talenten en expertise zo goed mogelijk worden benut en medewerkers zich verder kunnen ontwikkelen. Op dit moment onderzoeken we ook of het haalbaar is om een intern loopbaancentrum op te zetten waarmee we de interne mobiliteit nog verder kunnen bevorderen.

VVD-12	Jaarstukken		Pagina 67: Wmo wachtlijsten zijn lang. Wat als tijdelijke inhuur stopt? Extra formatie in welke functies en wat leverde dit op in cijfers? Wat hebben de zorgaanbieders gedaan aan dit probleem?	De Wmo wachtlijsten zijn al lange tijd hoog. Een project met tijdelijke inhuur van consultants heeft geholpen om de wachtlijsten te stabiliseren. Daarnaast hebben we aanpassingen gedaan in processen. In Q2 van 2026 zien we daarvan duidelijke resultaten. De wachtlijsten binnen de toegang dalen duidelijk. Op dit moment is de huidige formatie voldoende om nieuwe meldingen op te pakken en bij te houden. Als we kijken naar de cijfers van april 2026 in vergelijking met augustus 2025, zien we het volgende: Verkorte procedure: van 5 naar 14 cliënten Wmo Begeleiding: van 137 naar 11 cliënten Wmo Overig: van 260 naar 135 cliënten Het is belangrijk om te benadrukken dat we met twee soorten wachtlijsten werken: De wachtlijst bij de Wmo-toegang De wachtlijst bij de zorgaanbieders De cijfers hierboven gaan alleen over de wachtlijst bij de toegang. Bij de zorgaanbieders zijn de wachtlijsten over het algemeen stabiel gebleven. Zorgaanbieders hebben zelf ook stappen gezet, bijvoorbeeld door extra personeel in te zetten. Consultants kunnen cliënten via de website Zorgknooppunt.nl informeren over de kortste wachttijden bij zorgaanbieders.
VVD-13	Jaarstukken		Pagina 67: Hoe zijn mensen actief geïnformeerd over hulp?	Inwoners worden actief geïnformeerd op het moment dat zij een melding doen. Daarnaast worden inwoners geïnformeerd via de website van de gemeente, waar algemene informatie over de ondersteuning en wachttijden te vinden is. Deze informatie kunnen inwoners ook vinden op Hulpzoeker Westland of via kernpartners zoals Vitis Welzijn of het SKT. Inwoners met een beschikking voor Huishoudelijke Hulp ontvangen een flyer met informatie. Hierin staat onder andere informatie over vervanging tijdens vakantie en wat zij van de Huishoudelijke hulp mogen verwachten. Zo zijn inwoners goed geïnformeerd voordat de ondersteuning start.
VVD-14	Jaarstukken		Pagina 66: Mentaal Beter: Zijn hier cijfers van voorafgaand deze interventie en achteraf? Wat is het verschil?	Het doel van de groepstrainingen mentale gezondheid is het voorkomen van mentale problemen onder jongeren, zodat er minder verwijzingen naar de GGZ nodig zijn. Mentaal Beter is in 2025 gestart met de interventie. Voorafgaand aan de interventie (Q4 2024) waren er 190 toewijzingen naar de Basis-GGZ. Achteraf (Q4 2025) waren er 170 toewijzingen naar de B-GGZ. Dit is een daling van 20 verwijzingen. De veronderstelling is dat de interventies van Mentaal Beter hieraan hebben bijgedragen.
VVD-15	Jaarstukken		Pagina 100: Mbt zorg en veiligheid: er wordt vroegtijdig actie ondernomen om escalatie te voorkomen: hoe vaak heeft de politie in Westland afgelopen jaar in actie moeten komen in verband met een verward persoon?	486 geregistreerde incidenten bij de politie. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar is 535.
VVD-16	Jaarstukken		Onder het hoofdstuk openbare orde en veiligheid missen wij resultaat over de aanpak donkere plekken/onveiligheidsgevoel: Kunnen hier resultaten over gegeven worden?	Er is geen specifieke, afzonderlijke aanpak donkere plekken. Meldingen hierover komen binnen via het Meldpunt Openbare Ruimte en worden, afhankelijk van de aard, door de vakafdeling afgehandeld (bijvoorbeeld aanpassing van verlichting of groen) of als breder vraagstuk via de Leefbaarheidskring.
VVD-17	Jaarstukken		Pagina 78: hier staat: Vluchtelingen hadden inkomen of ontvingen leefgeld van de gemeente. De arbeidsparticipatie onder Oekraïense vluchtelingen was hoog: Kan er iets gezegd worden over de arbeidsparticipatie van statushouders? En als zij geen arbeid verrichten: welke tegenprestatie hebben zij dan wel verricht?	Landelijke cijfers laten zien dat de arbeidsparticipatie van statushouders toeneemt naarmate zij langer in Nederland verblijven. Binnen de inburgering wordt ingezet op een combinatie van taalverwerving, participatie en waar mogelijk werk. De arbeidsparticipatie van statushouders ligt over het algemeen lager dan die van Oekraïense ontheemden, maar neemt in de loop van de tijd toe. Statushouders die nog niet betaald werken, nemen vaak deel aan onderwijs, vrijwilligerswerk of andere activiteiten die bijdragen aan hun integratie en kansen op de arbeidsmarkt. Het CBS volgt periodiek de maatschappelijke positie van statushouders die in 2014 een verblijfsvergunning hebben gekregen. De meest recente publicatie van deze cohortstudie CBS 2025 Asiel en Integratie is gepubliceerd in april 2025. Uit de CBS-studie blijkt dat na negen jaar 55 procent van alle 18- tot 65-jarige statushouders werk heeft. De meeste werkende statushouders werken in deeltijd (54 procent) en met een tijdelijk contract (73 procent). Niet alleen stijgt de arbeidsdeelname van deze statushouders gestaag; maar ook de verschillen in arbeidsdeelname tussen de nationaliteiten worden kleiner. Van de werkenden, werkt bijna 5 procent als zelfstandige [bron SER].

VVD-18	Jaarstukken		p. 51 gaat over ‘verlenen gratis energie-advies aan ondernemers’ het is goed dat daar aandacht voor is, echter er zijn ook bedrijven commercieel actief met energie-advies. Wat houdt het advies van de gemeente in als het gaat om energie-advies aan ondernemers? is er contact met deze commerciële bedrijven? Is er onderscheid gemaakt in type ondernemers die gratis advies ontvangen?	We hebben Energieke Regio opdracht gegeven om op verzoek bij MKB-bedrijven een energiescan uit te voeren. Hierbij stuurt Energieke Regio Westlandse adviesbedrijven aan voor de daadwerkelijke uitvoering van de energiescans. Dit zijn commerciële adviesbedrijven, die zijn gevestigd in de gemeente Westland en daardoor bekend zijn met het karakter van de bedrijvigheid in Westland. Het contact met deze adviesbedrijven loopt via Energieke Regio, die op haar beurt aangestuurd wordt door de gemeente. Er is dus geen rechtstreeks contact tussen de gemeente en de adviesbedrijven. De energiescan is bedoeld voor bedrijfspanden gelegen in de gemeente Westland van MKB-bedrijven. Dit zijn bedrijven met tot maximaal 250 werknemers. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen het type MKB-ondernemers bij het toekennen of uitvoeren van de energiescans.De energiescan omvat een onderzoeks- en adviesgesprek waarna de ondernemer een praktisch adviesrapport met een stappenplan en subsidiemogelijkheden ontvangt. De omvang van het advies hangt af van de omvang van de onderneming. Het rapport kan gebruikt worden als basis voor het aanvragen van subsidie voor verduurzaming.										
VVD-19	Jaarstukken		p. 55 “we richten een WIN op” fijn dat er steeds meer voorzieningen komen voor arbeidsmigranten. Een informatiepunt is een goed middel om op een laagdrempelige manier informatie te vinden. Hoe is dit WIN zichtbaar in Westland, want het punt valt onder Haaglanden en is een mobiel informatiepunt. Hoe is dit georganiseerd en hoe vaak zijn zij in Westland geweest?	Zie antwoord PvdA - Groen links 10. Hoe vaak ze geweest zijn varieert.										
Westland Verstandig	P&C document	Pagina	Vraag	Antwoord										
WV-01	Jaarstukken		Hoeveel van het positieve resultaat van € 26,9 miljoen is structureel en hoeveel incidenteel?	Het positieve resultaat uit: - Voorgaande jaren: 1.286 - Incidenteel (excl. Gemeentefonds): 9.901 - Structureel (excl. Gemeentefonds): 4.648 - Gemeentefonds: 11.635 (dit zijn voordelen naar aanleiding van de mei-, september- en decembercirculaires of door aangepaste maatstafeenheden) - Overige kleinere nadelen uit het jaarrekeningresultaat welke niet zijn uitgezocht: -579 Totaal: 26.891 Het saldo uit voorgaande jaren bestaat uit het saldo uit de programmabegroting 2025-2028, aangevuld met de structurele effecten uit de 2e afwijkingenrapportage 2024, de slotwijziging 2024 en in december 2024 genomen besluiten.										
WV-02	Jaarstukken		Welk deel van het overschot komt door meevallers vanuit het Rijk?	Uit het antwoord van de vraag WV-01 blijkt dat van het € 26,9 miljoen resultaat, € 11,6 miljoen bestaat uit voordelen vanuit het gemeentefonds/de algemene uitkering. Dit zijn voordelen naar aanleiding van de mei-, september- en decembercirculaires of door aangepaste maatstafeenheden.										
WV-03	Jaarstukken		Hoe verhoudt de reservepositie zich tot vergelijkbare gemeenten?	Voor de beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van gegevens van het CBS, met als peildatum 22 September 2025. Op basis van deze gegevens bedraagt de gemiddelde reservepositie van Nederlandse gemeenten met 100.000 tot 150.000 inwoners per 31 december 2024: - Eigen vermogen: 283.508 (Westland 2024: 289.932, Westland 2025: 306.998) - Algemene reserve: 80.683 (Westland 2024: 41.368, Westland 2025: 37.398) - Bestemmingsreserves: 191.016 (Westland 2024: 229.788, Westland 2025: 242.709) - Saldo van rekening: 11.809 (Westland 2024: 18.236, Westland 2025: 26.891)										
WV-04	Jaarstukken		Graag een overzicht van de formatie in de afgelopen 4 jaar?	Jaar -> Formatie (FTE) 2021 -> 870 2022 -> 878 2023 -> 965 2024 -> 969 2025 -> 960										
WV-05	Jaarstukken		In welke onderdelen van de organisatie zaten de meeste vacatures en de meeste zzp-ers? Kan dit per afdeling of programma in een overzicht?	In onderstaande tabel is de inzet van ZZP'ers in 2025 weergegeven naar cluster/domein. Een overzicht naar afdeling over het gehele jaar 2025 kan niet op eenduidige wijze worden gegeven, omdat de organisatiestructuur per 1 september 2025 is gewijzigd. Daardoor is een vergelijkbare uitsplitsing naar afdelingen over heel 2025 niet mogelijk. Uit de registratie blijkt dat in 2025 de meeste zzp'ers zijn ingehuurd binnen het cluster Ruimte/Leefomgeving, met name bij de teams Gebiedsontwikkeling en Ingenieursbureau. Een overzicht naar programma is niet beschikbaar, omdat zzp-inhuur niet op programmaniveau wordt geregistreerd. <table><tr><td>Cluster/Domein</td><td>-> Aantal ZZP'ers (2025)</td></tr><tr><td>Ruimte / Leefomgeving</td><td>-> 56</td></tr><tr><td>Bedrijfsvoering / Mens & Middelen 2021</td><td>-> 31</td></tr><tr><td>Dienstverlening / Maatschappij</td><td>-> 14</td></tr><tr><td>Directie</td><td>-> 15</td></tr></table>	Cluster/Domein	-> Aantal ZZP'ers (2025)	Ruimte / Leefomgeving	-> 56	Bedrijfsvoering / Mens & Middelen 2021	-> 31	Dienstverlening / Maatschappij	-> 14	Directie	-> 15
Cluster/Domein	-> Aantal ZZP'ers (2025)													
Ruimte / Leefomgeving	-> 56													
Bedrijfsvoering / Mens & Middelen 2021	-> 31													
Dienstverlening / Maatschappij	-> 14													
Directie	-> 15													

WV-06	Jaarstukken		Welke projecten lopen vertraging op door onderbezetting of tekort aan personeel? Graag een overzicht.	Er is bij de actualisatie van het MIP nu specifiek voor de jaren 2026 en 2027 zo geprioriteerd, dat de uitvoering van MIP A projecten door kan lopen en de voorbereiding van MIP-B projecten kan plaatsvinden. Bij iedere actualisatie vindt een afweging en waar nodig (her)prioritering plaats.
WV-07	Jaarstukken		Hoe groot is de stijging van het aantal deelnemers in de jeugdzorg en in de WMO?	Het aantal unieke cliënten in de Wmo neemt jaarlijks toe met ongeveer 200 nieuwe cliënten. Deze ontwikkeling hangt samen met onder andere vergrijzing en een groeiende vraag naar ondersteuning. Dit zijn zichtbare landelijke trends. Jaar betrekking -> Aantal unieke cliënten 2023 -> 4.821 2024 -> 5.044 2025 -> 5.284 Het aantal cliënten met regionaal ingekochte jeugdhulp in de gemeente Westland laat over de periode 2021–2025 een stabiel beeld zien. In 2021 betrof het 2.779 cliënten. In 2025 zijn dat 2.771 cliënten. Tussen de afzonderlijke jaren is sprake van lichte fluctuaties. Deze schommelingen blijven binnen een bandbreedte van circa 1–2% per jaar.
WV-08	Jaarstukken		Hoe ontwikkelen de kosten van jeugdzorg en WMO zich?	Voor de Wmo (hulp bij huishouden, begeleiding, hulpmiddelen en collectief vervoer) zijn de 2e lijns uitgaven van 2024 naar 2025 gestegen van 21,4 miljoen naar 23,2 miljoen. Een stijging van 1,7 miljoen (8%). Hierbij aangetekend dat groot deel van de tarieven in de Wmo met 4,9% zijn gestegen. Stijging boven de contractueel afgesproken index lag hiermee op 3%. Deze overige stijging is het gevolg van een toename in het aantal cliënten. Voor jeugdzorg zijn de 2e lijns uitgaven van 2024 naar 2025 gestegen van 30,3 miljoen naar 31 miljoen. Een stijging van 0,7 miljoen (2%). De jeugdzorg contracten zijn in 2025 met 4,9% geïndexeerd. Hiermee is de uiteindelijke stijging 3% lager uitgekomen dan het prijseffect.
WV-09	Jaarstukken		Welke nieuwe risico's zijn sinds de begroting ontstaan?	Ten opzichte van de begroting 2025 is de lijst met risico's in de paragraaf Risicobeheersing toegenomen in de Jaarstukken. Dit komt doordat de Begroting 2025 nog het oude beleidskader (alleen risico's met kans $\geq 50\%$ worden opgenomen in het risicoregister) hanteerde, waardoor slechts één risico (de Grondexploitatie Flora Campus Westland) hier was opgenomen. In de Jaarstukken 2025 is, vooruitlopend op een beleidsherziening in 2026, gekozen voor een bredere aanpak waarbij alle risico's worden meegenomen (kans $\times$ impact), inclusief risico's onder de 50%-drempel en niet-kwantificeerbare risico's. Om deze reden staan in de Jaarstukken tien extra gekwantificeerde risico's en twaalf niet-kwantificeerbare risico's die in de begroting ontbreken.
WV-10	Jaarstukken		In afval is er een structureel tekort o.a. door de groei van het aantal woningen. Hoeveel tekort levert een extra woning dan op?	Er wordt een aanname gedaan dat het tekort op afvalinzameling o.a. wordt veroorzaakt door de groei van het aantal woningen. Inhoudelijk is dit niet juist en wij hebben dit ook nergens kunnen vinden als dusdanig beschreven.
WV-11	Jaarstukken		Welke effecten hebben loon- en prijsstijgingen op de begroting en is hiervoor voldoende ruimte opgenomen in de meerjarenraming?	Een deel van de algemene uitkering zetten wij in voor dekking van loon- en prijsstijgingen. Hiervoor nemen wij jaarlijks een stelpost op in de begroting. Deze wordt gebaseerd op inflatiecijfers uit de circulaires vanuit het rijk. Doorgaans zijn deze stelposten toereikend. Dit jaar is in de 1e Afwijkingenrapportage een structureel nadeel opgenomen voor een aanvulling op de begrote stelpost loon- en prijsstijgingen, voornamelijk doordat de door de VNG en het ministerie van VWS geadviseerde aan te houden inflatie voor Jeugd en WMO fors hoger uitvalt dan de inflatiecijfers uit de circulaire van het Rijk.
WV-12	Jaarstukken		Kan in het overzicht bij de b-lijst waarvan vele (vervangings)investeringen aangegeven worden welke investeringen wettelijk noodzakelijk zijn en welke zijn beleidsmatig gewenst?	Het overgrote deel van de investeringen op het MIP betreft vervangingen van kapitaalgoederen, voortkomend uit een wettelijke beheertaak. Daarnaast zijn er projecten op het gebied van onderwijshuisvesting, ook een wettelijke taak, mobiliteit, ICT en gebiedsontwikkelingen. Deze laatste investeringen komen niet direct voort uit een wettelijke taak.
WV-13	Kaderbrief		Hoe ontwikkelt de schuldpositie zich tot 2030?	Een volledige doorkijk met een meerjarenhorizon wordt eens per jaar gemaakt bij de begroting. Daarin wordt o.a. een meerjarige geprognoseerde balans gemaakt waarin de verwachte ontwikkeling van o.a. de schuldpositie tot uitdrukking komt. Uit die meerjarenbalans volgt ook de berekening van (schuld)kengetallen. Een doorkijk tot en met 2030 zal daarmee dus onderdeel vormen van de binnenkort op te stellen Programmabegroting 2027. Wel zijn we voornemens in de toekomst bij afwijkingenrapportages ook een bijgewerkt beeld van de financiële positie weer te geven, met daarin de belangrijkste financiële ratio's.
WV-14	Kaderbrief		Is het meerjarenperspectief structureel sluitend zonder incidentele baten en dotaties reserves zoals afval en riool?	Het college heeft eerder voorgesteld om de geraamde overschotten tot en met 2029 toe te voegen aan het eigen vermogen door het te storten in de bestemmingsreserve nieuw theater. In de kaderbrief zijn de overschotten voor de komende jaren kleiner dan eerder geraamd waardoor er minder kan worden toegevoegd aan het eigen vermogen. Desondanks is het uitgangspunt van de kaderbrief dat de storting in de bestemmingsreserve nieuw theater onveranderd blijven. Dit uitgangspunt zorg voor een tekort in de jaren 2027-2029.
WV-15	Jaarstukken		Graag een overzicht van de laatste 4 jaar en 2026 van de kosten en dekkingspercentages van: - OZB - afvalstoffenheffing - rioolheffing	Zie bijlage WV-15 voor het overzicht kosten en dekkingspercentages afvalstoffenheffing en rioolheffing (rechten). Voor de OZB (belasting) is dit niet van toepassing.
WV-16	Jaarstukken		Wat zijn de grootonderhoudskosten van de Naald geweest in 2025 en wat is de planning voor 2026, en verwachting tot 2030?	Voor de daadwerkelijke kosten groot onderhoud 2025 en verwachte kosten groot onderhoud 2026, zie bijlage. Genoemde werkzaamheden zijn herstelwerkzaamheden, noodzakelijk onderhoud. Gemeente Westland is met het theater in gesprek over het groot onderhoud en de bijbehorende kosten van het huidige gebouw voor de komende jaren tot aan de nieuwbouw. We verwachten hier op korte termijn terugkoppeling op te kunnen geven.